

ادبیات کودک و «دیگری»

سومین همایش دوسالانه ادبیات کودک و مطالعات کودک

کتاب‌شناسی تحلیلی «دیگری» در ادبیات داستانی تألیف و ترجمه

شورای کتاب کودک

لاکپشت پرنده

خانه کتاب

کتاب‌شناسی تحلیلی «دیگری» در ادبیات داستانی تألیف و ترجمه

کتاب‌های راه‌یافته به فهرست لاک‌پشت پرنده

با امتیاز ۵ و ۶ لاک‌پشت با موضوع «دیگری»

(بهار ۱۳۹۰ - بهار ۱۳۹۶)

همایش ادبیات کودک و «دیگری»

پاییز ۱۳۹۷

فهرست

۵	کودکان بیمار و با نیازهای ویژه
۶	آرزوهای کوچک
۷	بیرون ذهن من
۷	خطای ستارگان بخت ما
۸	روزنامه فروش
۹	شگفت زده
۱۰	شگفتی
۱۱	ماهی ها پرواز می کنند
۱۱	مقررات
۱۳	کودکان با ظاهر متفاوت
۱۴	المر
۱۴	سیاه کوچولو، سفید کوچولو
۱۵	مارسلن
۱۵	موزی که می خندید
۱۶	جلسومینو در سرزمین دروغگوها
۱۹	کودکان مهاجر، پناهنده و جنگ زده
۲۰	از دفترچه‌ی خاطرات یک نویسنده‌ی زرافه‌نشین
۲۰	پسری با پیژامه راه راه
۲۱	تابستان زاغچه
۲۲	سوسک طلایی پرواز کن
۲۳	شب به خیر فرمانده
۲۳	عاشقانه‌های یونس در شکم ماهی
۲۴	مجموعه‌ی اکو (داستان فردریش، داستان مایک، داستان آیوی)
۲۵	هستی
۲۷	کودکان در اقلیت
۲۸	آبشار یخ
۲۹	آتش خوارها
۲۹	آسفالتی‌ها
۳۰	جوجه تیغی
۳۱	ریحانه، دختر نرگس
۳۲	زباله
۳۳	لطفا به من نگویند مانولیتو
۳۴	کودک باتلاق
۳۴	من من هستم
۳۵	یک پارک و چند صدا
۳۷	کودکان طلاق، تک‌والد و بی‌والد
۳۸	اختراع هوگو کابره
۳۹	از من نخواهید لبخند بزنم، ازدواج مادرم و بدبختی‌های دیگر

- ۴۰ این وبلاگ واگذار می‌شود
- ۴۱ بابای پرنده‌ی من
- ۴۱ پسر من یو
- ۴۲ تخم‌مرغ‌ها
- ۴۳ در انتظار یک زندگی طبیعی
- ۴۴ زیبا صدایم کن
- ۴۵ سه بار خوش‌شانسی
- ۴۵ کنسرو گول
- ۴۶ کوچک اندازه‌ی فیل
- ۴۷ نیروی برتر لاک‌ی
- ۴۸ وحشی

- ۵۱ **کودکان مورد آزار و اذیت**
- ۵۲ دردسرساز
- ۵۳ گودال‌ها

- ۵۵ **کودکان در محیط جدید**
- ۵۶ آقای ببر وحشی می‌شود
- ۵۶ پلیس جدید
- ۵۷ جناب قورباغه
- ۵۸ چطور می‌توان بدخط بنویسیم
- ۵۹ شیر در کتابخانه
- ۵۹ مجموعه پدینگتون (خرسی به نام پدینگتون، باز هم پدینگتون)
- ۶۰ مجموعه‌ی گونی برد

- ۶۳ **سایر موارد**
- ۶۴ اسم من میناست و عاشق شبنم
- ۶۵ ایوان منحصر به فرد
- ۶۵ بابابزرگ سبز من
- ۶۶ پدر بزرگ من
- ۶۷ پسر خاله وودرو
- ۶۸ جادوی میخک
- ۶۹ چشم‌انداز شنبه‌ها
- ۷۰ خیالی‌باف
- ۷۰ رودخانه‌ی واژگون (۲ جلد: هانا و تومک)
- ۷۱ زیر نور ماه شیشه‌ای
- ۷۲ شانس ضرب در هفت
- ۷۲ عروس دریایی
- ۷۳ گرگ‌های توی دیوار
- ۷۳ گل
- ۷۴ مجموعه‌ی پتشیخوارگر
- ۷۵ مجموعه ماجراهای کامو، نابغه‌ی قهرمان
- ۷۶ ورت؛ دختری که دوست نداشت جادوگر شود
- ۷۶ پم؛ بهترین اتفاق زندگی
- ۷۷ یعقوب را دوست داشتیم

کودکان بیمار و با نیازهای ویژه

آرزوهای کوچک

نویسنده: کارن هس / مترجم: پروین علی پور / ناشر: نشر قطره / ۱۱۶ صفحه / ۳۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوان

آرزوهای کوچک، نوشته‌ی کارن هس، داستانی عاطفی است درباره‌ی خانواده‌ی فقیری که در یک کاراوان زندگی می‌کنند. مگی نام شخصیت اصلی این داستان است و دیگر اعضای خانواده‌ی او مهم‌ترین شخصیت‌های فرعی‌اند؛ یعنی مادر مگی با خواهر و برادر کوچکش، هنی و موج، پدر مگی فوت کرده و مادرش مجبور است در شیفت شب یک کارخانه کار کند. هنی، یک بچه‌ی کم‌توان ذهنی است و موج هم سابقه‌ی دزدی دارد.

ماجرای کتاب از روزی شروع می‌شود که مگی با خواهرش در راه رفتن به خانه هستند و ناگهان هنی عروسکی را در مزرعه‌ی نیول پیدا می‌کند؛ عروسک یک اسب تک‌شاخ. هنی خیال می‌کند تک‌شاخ یک اسب جادویی است با قدرتی شگفت برای برآورده کردن سه آرزو؛ برای همین به مگی اصرار می‌کند رضایت بدهد عروسک را به خانه ببرند و هر یک آرزویی بکنند. موج آرزو می‌کند کمی خوردنی گیرش بیاید و مگی هم آرزو می‌کند چندتا لباس شیک داشته باشد تا هم کلاسی‌هایش او را دوست داشته باشند و حُب، آرزوی هر دو برآورده می‌شود. می‌پرسید چطور؟

مگی پاکت ناهارش را به موج می‌دهد و بعد، وقتی وارد کاراوان می‌شوند، موج می‌گوید که خاله‌شان یک جعبه لباس با پست فرستاده. فردای آن روز، مگی با لباس‌های نو به مدرسه می‌رود، دوست‌های جدیدی پیدا می‌کند و آن‌ها هم مگی را به خانه‌شان دعوت می‌کنند. بعد از مدرسه، مگی به هنی می‌گوید که امروز خودش باید به خانه برود، به تنهایی. وقتی هنی به خانه می‌رسد و می‌بیند کسی آنجا نیست، خیلی می‌ترسد و آرزو می‌کند مگی برگردد. مگی هم که از رفتار بد و خلق ناخوب دوست‌هایش خسته شده، به خانه برمی‌گردد. ولی در خانه، خبری از هنی و موج یا مادر نیست. از اینجا به بعد داستان، نویسنده با تمرکز بر تلاش‌های مگی برای پیدا کردن هنی و باخبر شدن از وضعیت موج، صحنه‌های جذاب و مؤثری خلق کرده است.

آرزوهای کوچک داستان زیبا و تأثیرگذاری است که بچه‌های سال‌های پایانی دبستان و دوره‌ی راهنمایی از خواندن آن لذت می‌برند. برای اینکه خانم هس به خوبی توانسته سختی‌ها و دشواری‌های فقر را بیان کند و همدلی و همراهی اعضای یک خانواده را به تصویر بکشد. هم‌چنین، او در شخصیت‌پردازی مگی و هنی، بسیار موفق عمل کرده و به خصوص، هنی شخصیتی کم‌نظیر و به یادماندنی است.

◀ بیرون ذهن من

نویسنده: شارون ام درپیر / مترجم: آنیتا یارمحمدی / ویراستار: مژگان کلهر / ۳۹۶ صفحه / ۳۵۰۰۰ تومان / ناشر: پیدایش گروه سنی: نوجوان

ملودی دختری است که از کودکی مجبور بوده از ویلچر استفاده کند. اما مشکل اصلی او این موضوع نیست. ملودی مشکلی دارد که باعث می‌شود ارتباط او با دنیای بیرون کاملاً قطع باشد. او نمی‌تواند راه برود، نمی‌تواند صحبت کند، نمی‌تواند توانایی ذهنی‌اش را به نمایش بگذارد و با دیگران ارتباط برقرار کند. او می‌داند با دیگران فرق دارد، ذهنش پر از کلماتی است که نمی‌تواند بیان‌شان کند. او نمی‌خواهد در کلاس کودکان با نیازهای ویژه باشد، دوست دارد به بقیه ثابت کند که می‌تواند همراه با بقیه‌ی هم‌سن و سالانش درس بخواند و در هوش چیزی از آن‌ها کم ندارد. این کتاب بیش از هر چیز از استیصال ملودی در برقراری ارتباط با دنیای بیرون حرف می‌زند، کلمه‌های محدودی که روی سینی ویلچر او نصب شده و ملودی با انگشت به آن‌ها اشاره می‌کند برایش کافی نیست. بالاخره با حمایت مادر و پدرش و همسایه‌شان خانم وی ملودی می‌تواند از کلاس ویژه بیرون بیاید و مثل بقیه در کلاس عادی درس بخواند. کترین دختری است که مسئولیت همراهی ملودی در کلاس آقای دیمینگ را برعهده دارد. اما چیزی که زندگی ملودی را عوض می‌کند حضور در این کلاس نیست، خرید دستگاهی پیشرفته است که ذهن پیچیده‌ی ملودی را نمایش می‌دهد و ارتباط او با دنیای بیرون را ممکن می‌کند. تا جایی که ملودی در مسابقه‌ی هوش و اطلاعات عمومی بین استانی مقام می‌آورد، اما باز هم همکلاسی‌هایش حاضر به پذیرش او در کنار خودشان نیستند.

این کتاب بیش از هر چیز در مورد تلاش ملودی برای ثابت کردن خودش است و می‌تواند نگاه هر خواننده‌ای را نسبت به توانایی کودکانی با شرایط خاص تغییر بدهد.

◀ خطای ستارگان بخت ما

نویسنده: جان گرین / مترجمان: میلاد بابانژاد، الهه مرادی / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: پیدایش / ۴۱۲ صفحه / ۳۸۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

نیچه در جایی گفته است هراس از مرگ به دلیل فقدان آینده نیست. به دلیل فقدان گذشته و خاطره است.

امروزه در درمان بیماری هراس از مرگ روان‌درمانگران برای غلبه بر این هراس از مراجعان خود می‌خواهند تا کارهای نیمه‌تمامشان را تمام کنند و زندگی را طبق دلشان و آنچه که می‌خواستند پیش ببرند. جان گرین در خطای ستارگان بخت ما روایتی خواندنی از دو نوجوان سرطانی ارایه می‌کند. دختری کتابخوان به نام هزل که با پسری به نام آگوستوس آشنا می‌شود. آن‌ها می‌دانند که هر دویشان به‌زودی می‌میرند، اما برای ساختن لحظه‌های شاد و به دست آوردن آنچه که می‌خواهند چیزی مانع آنها نیست. عشق پاک و نجیبشان از رنج بیماری‌شان کم می‌کند. هیچ‌کدام از آن‌ها انسانی منفعل نیست. در جایی از کتاب به نقل از یکی از آنها گفتگوی مهمی از نمایشنامه شکسپیر نقل می‌شود: «خطا، بروتوس عزیز از ستارگان بخت ما نیست. خطا از ماست.»

خطای ستارگان بخت ما داستانی در ستایش عشق و زندگی است. نویسنده‌ی این کتاب از زبان هزل، دختری هفده ساله، به‌خوبی توانسته حس کسی را که با بیماری دست و پنجه نرم می‌کند به نمایش بگذارد، دغدغه‌هایش را بیان کند و از مشکلاتش حرف بزند. برای همین خواندن این کتاب می‌تواند مخصوصاً برای نوجوانانی که یا خود درگیر بیماری هستند یا در اطراف خود کسی را دارند که با بیماری مزمنی دست و پنجه نرم می‌کند تجربه‌ای فراموش‌نشدنی باشد. تجربه‌ای که به آن‌ها کمک می‌کند حس اطرافیان را بهتر درک کرده و به اندازه‌ی خواندن یک رمان خود را جای آن‌ها بگذارند! این کتاب را نشر هیرمند هم با نام بخت پریشان به فارسی منتشر کرده است.

◀ روزنامه‌فروش

نویسنده: وینس واتر / مترجم: پروین علیپور / ناشر: چشمه (کتاب‌ونوشه) / ۲۸۷ صفحه / ۲۴۰۰۰

تومان

گروه سنی: نوجوان

برای پسری که تازه در محله‌شان روزنامه‌فروش شده، سخت‌ترین کار گفتن اسمش است. ویکتور حاضر است هر کاری بکند اما کسی اسمش را از او نپرسد. یازده ساله است و تنها دوستش برای تعطیلات به سفر رفته است. حالا ویکتور دمخور است با روزنامه‌ها و مشتری‌های عجیبی که خیلی وقت‌ها ذهنش را درگیر می‌کنند. اما ویکتور نمی‌تواند درگیری‌های ذهنی‌اش را هم بی‌دردسر با دیگران در میان بگذارد. او باید کلمه‌ها را انتخاب کند، کلمه‌هایی که تلفظشان راحت باشد. ویکتور لکنت زبان دارد.

پدر و مادر ویکتور آدم‌های پر مشغله‌ای هستند و همدم او «مام» است، خدمتکاری که کارهای او را انجام

می‌دهد و در کنار همه‌ی این‌ها برای او دوست خوبی است. مام حرف‌های او را می‌فهمد و به او فرصت می‌دهد کلمه‌ها را پیدا کند و به زبان بیاورد. روزنامه‌فروشی باعث می‌شود ویکتور دوست‌های دیگری هم پیدا کند. مثل آقای اسپيرو، پیرمردی که حاضر است برای صحبت کردن با او زمان بگذارد. او کتاب‌ها را به ویکتور نشان می‌دهد و کمک می‌کند از لاک درونی خودش بیرون بیاید. آنچه ویکتور احتیاج دارد، این است که آدم‌ها صبر داشته باشند و قضاوت نکنند.

نویسنده یکی از مشکلاتی را که در دوران نوجوانی او ج می‌گیرد نشان می‌دهد، خجالتی بودن نسبت به تفاوت‌ها، و کمک می‌کند که از درونیات نوجوانی که لکنت زبان دارد بیشتر بدانیم. داستان در سال‌های دهه‌ی پنجاه آمریکا می‌گذرد. وقتی که تبعیض‌های نژادی هم تنش‌هایی را در جامعه ایجاد کرده است و همه‌ی این‌ها در خدمت یک مسئله‌اند: پذیرش ویژگی‌های خود و پذیرش تفاوت‌های دیگران.

◀ شگفت‌زده

نویسنده: برایان سلزینیک / تصویرگر: برایان سلزینیک / مترجم: رضی هیرمندی / ویراستار: آتوسا صالحی / ناشر: افق / ۶۹۶ صفحه / ۳۵۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

شگفت‌زده را برایان سلزینیک نوشته و رضی هیرمندی ترجمه کرده است. قبل‌تر از این دو اسم کتاب دیگری را هم در فهرست لاک‌پشت پرنده معرفی کرده بودیم، *اختراع هوگو کابره*. در *شگفت‌زده* نیز شاهد تجربه‌ی تازه و جذابی هستیم که ناشی از شهامت و خلاقیت آقای سلزینیک است. آخر او برای روایت داستانی که در ذهن داشته از رویکردی ابتکاری استفاده کرده و بخشی از ماجرای قهرمان‌هایش را در قالب تصویر و بخشی دیگر را در قالب متن تعریف می‌کند. مترجم کتاب این شیوه را «سینارمان» نام‌گذاری کرده است؛ شاید برای این‌که وقتی خواننده کتاب را دست می‌گیرد انگار در حال تماشای یک فیلم سینمایی است.

در *شگفت‌زده* با پسری نوجوان آشنا می‌شویم، به نام بن، که یک از گوش ناشنواست و مادرش را به‌تازگی از دست داده و بعد از این همه وقت باخبر شده که پدری هم دارد. رمان با این آگاهی شروع می‌شود و با جست‌وجوی بن به دنبال پدرش ادامه پیدا می‌کند. نه، اشتباه نکنید. درست است که این موضوع کمی تکراری به نظر می‌رسد، ولی نویسنده به‌خوبی توانسته فضایی جذاب، دوست‌داشتنی و معمایابی خلق کند و ذوق و شوق خواننده را برای پیگیری ماجرا، تا آخرین صفحه‌ی کتاب، حفظ کند. هم‌زمان

با داستان این پسر، نویسنده روایت دیگری را نیز طرح‌ریزی کرده که از ماجرای دختری می‌گوید که به دنبال مادرش می‌گردد. این دختر هم کاملاً ناشناخته است. توصیف رابطه‌ی مادر و پسر با مادر و دختر باعث شده تا شگفت‌زده رمانی عاطفی و درونی هم باشد.

نکته‌ی دیگر اینکه، بخشی از رمان به موضوع هویت‌یابی نوجوانان می‌پردازد و به‌خوبی گم‌گشتگی‌ها و تنهایی‌های درونی را در این گروه سنی نشان می‌دهد؛ به‌خصوص اینکه دو قهرمان اصلی در این «سینارمان» از دنیای ناشنویان انتخاب شده‌اند و نویسنده به‌خوبی درباره‌ی زبان و محدودیت‌های این گروه ویژه از نوجوانان سخن گفته است.

شگفت‌زده پیشنهاد خوبی است برای دو گروه از نوجوانان یازده تا چهارده ساله: یکی، گروهی که به کتاب علاقه دارند؛ دومی، گروهی که به کتاب علاقه‌ای ندارند. بله، هر دو گروه هم از فضای نو و داستانی معمایی برایان سلزیک لذت خواهند برد.

◀ شگفتی

نویسنده: ارجی لاسیو / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: افق / ۴۴۰ صفحه / ۲۸۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

کاش هرروز خدا «هالوین» باشد. باید به اندازه‌ی آگوست زشت‌رو باشی تا چنین آرزویی به دلت راه پیدا کند. در روز جشن هالوین، آگوست می‌تواند لباس میدل بیوشد و مثل آدمی عادی همه‌جا برود، بی‌آنکه نگران قیافه‌ی زشتش باشد. آگوست زشت به دنیا آمده است، آن قدر زشت که خانواده‌اش او را تا مدت‌ها از چشم مردم پنهان می‌کردند. مادرش حتی اجازه نداد آگوست به دبستان برود و خودش به او درس داد. تا سن رفتن به مدرسه‌ی راهنمایی، هشت عمل جراحی روی صورتش انجام دادند، اما باز بچه‌ها از تماس با او وحشت داشتند. با اینکه پدر و مادر و خواهر آگوست مثل خورشید دور او می‌چرخیدند، اما بچه‌های مدرسه حتی حاضر نبودند کنار او بنشینند. سفارش‌های اخلاقی و انسان‌دوستانه‌ی آقای مدیر هم کاری از پیش نمی‌برد. آگوست به خاطر قیافه‌ی زشتش رنج می‌کشید و تنها و منزوی بود. رمان شگفتی داستان تلخ، پیچیده و درعین حال شگفت‌انگیز از انزوا در آمدن و اجتماعی شدن نوجوانی به‌شدت زشت‌روست. عوامل گوناگونی دست به دست هم دادند تا این اتفاق بزرگ انسانی رخ داد. آقای مدیر با قانون خاص خودش - اگر ما در زندگی کمی مهربان‌تر از آنچه لازم است باشیم، دنیا گلستان می‌شود - مهربانی‌های بی‌دریغ خانواده‌اش و رفتار شجاعانه و واقع‌بینانه‌ی

برخی از هم‌کلاسی‌هایش همه و همه کمک کردند آگوست زندگی‌ای عادی پیدا کند. اما آنچه بیشتر از بقیه آگوست را از تنهایی و انزوا بیرون آورد، خود او بود. کتاب شگفتی تجربه‌ای شگفت‌انگیز است از موفقیت یک انسان ناقص الخلقه. اینکه چطور و چگونه آگوست دوستی و رفاقت هم‌کلاسی‌هایش را جلب کرد، بر انزوا و طردشدگی‌اش چیره شد و به نوجوانی عادی و موفق تبدیل شد، ماجراهایی آموزنده و هیجان‌انگیز دارد که در این رمان می‌توانید بخوانید.

اگر در بین اطرافیان خود بچه‌ای را می‌شناسید که به دلیل نقص عضو یا هرگونه تفاوت دیگری از جمع دوستان و هم‌سن‌وسال‌هایش کناره‌گیری می‌کند یا ظاهرش به‌گونه‌ای است که بچه‌ها او را در جمع خود نمی‌پذیرند با حرف‌هایشان تحقیرش می‌کنند، کتاب شگفتی را به آن‌ها معرفی کنید. این کتاب را فرح بهبهانی هم ترجمه کرده و نشر پیدایش آن را با عنوان اعجوبه منتشر کرده است.

◀ ماهی‌ها پرواز می‌کنند

نویسنده: لیندا موللی هانت / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: چشمه / ۲۸۷ صفحه / ۲۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

داستان این کتاب درباره‌ی دختری است به نام آلائی نیکرسون که در کلاس ششم درس می‌خواند، اما مشکل خواندن دارد و نمی‌تواند چیزها را به‌خوبی از رو بخواند. او هر بار که به مدرسه‌ی جدیدی وارد می‌شود، با دردمسرهایی که درست می‌کند، ناتوانی‌اش را در خواندن از دید همه پنهان می‌کند، او از شنیدن لقب کندذهن و احمق خسته شده، ولی می‌ترسد از کسی کمک بخواند. فکر می‌کند: چه فایده؟ مگر خنگی هم درمان دارد؟ او با خود فکر می‌کند آیا نابغه‌هایی مانند اینشتن، ادیسون، داوینچی، والت دیسنی، چرچیل و ... که در کودکی به آن‌ها لقب کندذهن، بی‌استعداد و غیر خلاق داده بودند، مثل او، دیسلکی یا خوانش‌پریشی نداشتند؟

◀ مقررات

نویسنده: سینتیا لرد / مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: افق / ۱۱۹ صفحه / ۱۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

بزرگ‌ترین دغدغه‌ی کاترین دوازده‌ساله برادرش است؛ برادر هشت‌ساله‌اش دیوید که به بیماری اوتیسم مبتلاست. کاترین از کارهای دیوید خجالت می‌کشد و سعی می‌کند با وضع مقرراتی برای او کاری کند که مردم کمتر برادرش را مسخره کنند. در این میان، کاترین با جیسون آشنا می‌شود، پسری با ناتوانی جسمی که روی ویلچر می‌نشیند و نمی‌تواند حرف بزند. آشنایی کاترین با جیسون باعث می‌شود بتواند ارتباط بهتری با برادرش برقرار کند. کاترین هم‌زمان سعی می‌کند به چند نفر کمک کند؛ به جیسون، دیوید، خانواده‌اش و مهم‌تر از همه خودش که بتواند با این شرایط کنار بیاید، به دوستی با جیسون افتخار کند، او را به دوستانش معرفی کند و مراقب برادرش هم باشد.

چیزی که به کمک کاترین می‌آید «هنر» است. او با نقاشی هم به دیگران کمک می‌کند هم به خودش. برای جیسون کارت‌هایی می‌کشد تا به وسیله‌ی آن بتواند با اطرافیانش حرف بزند. برای دیوید مقرراتی وضع می‌کند مثل «جای اسباب‌بازی توی آکواریوم نیست!» و با نقاشی این قوانین را به او یادآوری می‌کند. تلاش کاترین برای بهترکردن اوضاع اطرافش باعث می‌شود چیزهایی را دوباره ببیند و کشف کند؛ اینکه چقدر برادرش را دوست دارد و اینکه چیزهایی مهم‌تر از حرف‌ها و قضاوت‌های بی‌جای آدم‌ها وجود دارد؛ مثل هنر، عشق و دوستی.

ما این داستان را از زبان خود کاترین می‌خوانیم، همین موضوع باعث می‌شود بتوانیم به خوبی دغدغه‌ها و نگرانی‌های او را درک کنیم، خودمان را جای او بگذاریم و در غم‌ها و شادی‌هایش شریک شویم. این کتاب می‌تواند به افرادی که در کنار خود بیمارانی با ناتوانی‌های جسمی و روحی دارند کمک کند تا دنیایشان را دوباره بسازند؛ دنیایی زیباتر و محکم‌تر از قبل!

کودکان با ظاهر متفاوت

نویسنده و تصویرگر: دیوید مک کی / مترجم: هورزاد عطاری / ۳۴ صفحه / ۱۶۵۰۰ تومان / ناشر: موسسه‌ی پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان گروه سنی: خردسال، کودکان سال‌های اول دبستان

المر نام فیلی رنگارنگ است که با همه‌ی فیل‌های دور و برش فرق دارد. فیل‌های دور و بر المر خاکستری هستند، برخلاف المر که چهارخانه و رنگارنگ است و با بقیه‌ی فیل‌ها فرق دارد. برای همین هر جا می‌رود همه او را می‌شناسند. اما این تفاوت المر را آزار می‌دهد. او دوست دارد شبیه بقیه‌ی فیل‌ها باشد، برای همین است که تصمیم می‌گیرد خود را شبیه دیگر فیل‌ها کند. اما وقتی المر خاکستری می‌شود دیگر کسی او را نمی‌شناسد. او نقطه‌ی تمایز خود را از دست می‌دهد. این داستان به مخاطبان کمک می‌کند تفاوت‌ها را بپذیرند. اگر با دیگران تفاوت دارند، با همین نقطه تمایز در جامعه ظاهر شوند و آن را دوست داشته باشند. کودکان با خواندن این داستان به ارزش تفاوت‌ها پی می‌برند و به تفاوت‌ها احترام می‌گذارند.

◀ سیاه کوچولو، سفید کوچولو

طراح و تصویرگر: سمانه قاسمی / نویسنده: حمیده زاهد شکرابی / ویراستار: شراره وظیفه‌شناس / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / ۳۶ صفحه / ۴۰۰۰ تومان گروه سنی: خردسال

سیاه کوچولو، سفید کوچولو قصه‌ی دو خرگوش سیاه و سفید است که با هم آشنا می‌شوند و طی هفت روز هنگام بازی اتفاق‌هایی برای‌شان می‌افتد و چیزهای زیادی از همدیگر یاد می‌گیرند. محیط زندگی این دو خرگوش با هم متفاوت است. سیاه در جنگل و سفید در مزرعه زندگی می‌کند. همین زندگی و نگاه متفاوت آن‌ها باعث یادگیری آن‌ها می‌شود.

این کتاب از مجموعه‌ی «مرغک» است با ساخت و ساز و برش‌های خاص که ضمن ارایه قصه‌ای تصویری برای بچه‌ها امکان بازی و سرگرمی را نیز فراهم کرده است. همنشینی مناسب متن و تصویر در کنار ساخت و ساز ویژه باعث شده است که این کتاب مورد توجه مخاطبان قرار بگیرد و امکان استفاده از آن برای کار با کودکان فراهم شود. این کتاب روی دو موضوع محوری یعنی بازی و تفاوت بنا شده است که هر دو موضوع اهمیت دارند.

◀ مارسلن

نویسنده و تصویرگر: ژان ژاک سامپه / مترجم: آفاق حامد هاشمی / ناشر: سروش / ۱۳۰ صفحه /
۱۰۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال های آخر دبستان

مارسلن پسر کوچکی است که مشکل عجیبی دارد. او بدون دلیل سرخ می شود. هیچ کس نمی تواند دلیل این مشکل را پیدا کند و پزشک نیز قادر به معالجه‌ی او نیست. سرخی او به اندازه‌ای است که توجه همکلاسی‌هایش را به خود جلب می کند. آنها او را با انگشت نشان می دهند و درباره‌ی سرخی اش از او سؤال می کنند. مارسلن دوست ندارد در مورد سرخی اش چیزی بشنود، بنابراین گوشه‌گیر می شود و تنهایی بازی می کند. تا این که یک روز اتفاق خوبی برای او می افتد. مارسلن با پسری به نام رنه راتو آشنا می شود که او هم از مشکلی عجیب رنج می برد. رنه مدام بدون دلیل عطسه می کند. مشکل رنه را هم هیچ پزشکی نتوانسته است حل کند. مارسلن و رنه با هم دوست می شوند و اوقات بسیار خوشی را با یکدیگر می گذرانند. شادی مارسلن پایدار نیست، چون یک روز که بعد از گذراندن یک هفته تعطیلات با پدر و مادر بزرگش به منزل می آید می بیند که خانواده‌ی رنه از ساختمانشان اسباب‌کشی کرده و رفته‌اند. رنه قبل از رفتنش نامه‌ای به پدر مارسلن داده است. اما هر چه می گردند نامه را پیدا نمی کنند و مارسلن رنه را گم می کند ... داستان مارسلن از خلال ماجرای دوستی مارسلن و رنه به خواننده‌ی کودک خاطر نشان می کند که او نیز می تواند با مشکلاتی که قادر به حلشان نیست کنار بیاید، به زندگی خود ادامه بدهد و منتظر اتفاقات خوب بماند. این کتاب قبلاً در نشر کیمیا هم با ترجمه‌ای دیگر منتشر شده است.

◀ موزی که می خندید

تصویرگر و طراح داستان: حسن موسوی / نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی / ناشر: افق / ۲۸ صفحه /
۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: خردسال، کودکان سال های اول دبستان

گوریل آبی همیشه عصبانی است و برای همین هیچ دوستی ندارد. تا اینکه اتفاق عجیبی برایش می افتد. او موزی را می بیند که خوشحال است و مدام می خندد. گوریل آبی به این فکر می کند که

می‌تواند با این موز خنده‌رو چه کند. دوستی با این موز گوریل را تغییر می‌دهد. گوریل دیگر عصبانی و تنها نیست، با موز می‌خندد و بازی می‌کند، اما دیگر گوریل‌ها به دوستی آن‌ها حسودی می‌کنند. برای همین گوریل آبی دوستش را برمی‌دارد و به یک جای دور می‌رود. پایان کتاب آن سرزمین دور را ترسیم می‌کند، سرزمینی که پر از دوستی‌های موجودات متفاوت است. کودک با خواندن این کتاب به پذیرش تفاوت‌ها در دوستی و زندگی مسالمت‌آمیز در کنار دیگران فکر می‌کند.

تصویرهای این کتاب در فضا سازی بسیار موفق هستند، مخاطب را به دنبال خود می‌کشند، مفاهیم داستان را کامل و بعضی جاها هم او را غافلگیر می‌کنند.

◀ جلسومینو در سرزمین دروغگوها

نویسنده: جانی روداری / مترجم: آندرانیک خچومیان / ناشر: افراز / ۱۵۲ صفحه / ۷۵۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

جلسومینو می‌توانست شبیه تمام بچه‌هایی باشد که می‌شناسید، اما هر آدمی با دیگری متفاوت است. تفاوت او هم در صدای بلندش بود؛ صدای بلندی که می‌توانست همچون سوت کارخانه باشد، می‌توانست پنجره‌ها را بشکاند و...؛ صدایی مثل گردباد. جلسومینو یاد گرفت آهسته صحبت کند. اما اگر گاهی یادش می‌رفت، ممکن بود همه‌ی این اتفاق‌ها بیفتد. جلسومینو با دعوی که راه می‌اندازد، مجبور به ترک روستا می‌شود؛ با صدایش کاری می‌کند که میوه‌ها از بالای درخت بر زمین بیفتند. همین موضوع سبب شد عده‌ای او را فرشته و عده‌ای دیگر شیطان بدانند. او هم از آنجا رفت، اما از سرزمین دروغگوها سر درآورد. ابتدا نمی‌دانست کجاست، کم‌کم فهمید. صدایش باعث شد «گره لنگه» - نقاشی‌ای گچی - ببرد بیرون و راهنمایش باشد. در سرزمین دروغگوها، همه‌چیز طوری دیگر بود؛ در ناوایی، جوهر و لوازم تحریر می‌فروختند. سگ‌ها میوه می‌کردند و گربه‌ها واق‌واق. جلسومینو سریع ماجرا را فهمید، اما علتش را گربه به او گفت. دزدی دریایی که در این سرزمین شاه شده بود، برای اینکه کسی به‌یاد نیاورد او از کجا آمده، تمام تعریف‌ها را عوض کرده. جانی روداری در این کتاب سرزمینی تخیلی را ترسیم کرده که راست و دروغ جابه‌جا شده‌اند، کسی هم حواسش نیست. در این سرزمین، پادشاه به‌راحتی زبان‌ها را می‌بُرد و روزنامه‌ها مجموعه‌ای از دروغ‌های ریز و درشت را به مردم تحویل می‌دهند و همه همین‌گونه عادت کرده‌اند. برگرداندن این فضا به حالت عادی روند داستان را پیش می‌برد. مجموعه‌ای از شخصیت‌های دوست‌داشتنی در داستان هستند، مثل نقاشی

که با قلم‌مویش همه‌چیز را جان‌دار می‌کند و پسر کوچک ده‌ساله‌ای که هر وقت بنشیند پیر می‌شود. او از دوست‌داشتنی‌ترین شخصیت‌هایی است که مخاطب او را تا سال‌ها به یاد می‌آورد. این کتاب پیشنهادی است برای همه‌ی کودکانی که ممکن است در نکته‌ای با دیگران متفاوت باشند.

کودکان مهاجر، پناهنده و جنگ زده

◀ از دفترچه‌ی خاطرات یک نویسنده‌ی زرافه‌نشین

نویسنده: نوید سیدعلی‌اکبر / تصویرگر: ناهید کاظمی / ناشر: آفرینگان / ۲۴ صفحه / ۶۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

نوشتن از دنیایی که صدای توپ و گلوله و خمپاره ندارد برای بچه‌ها کمی سخت است، هربار کانال تلویزیون را می‌چرخانی، آدم بزرگ‌ها در یک جای دنیا در حال جنگ‌اند! چطور می‌توان از جنگ و بدی‌هایش برای بچه‌ها گفت، وقتی در دنیای پر از خیال و رنگ‌شان فقط صلح پادشاهی می‌کند؟ دنیایی پر از زرافه و لگو و دانه‌های پاره‌شده‌ی گردن‌بندی مروارید شاید. بچه‌ها با کسی سر جنگ ندارند. دعوا و کشیدن تارهای مو و کتک‌کاری تو پارک بله. اما جنگ؟ نه! پس، باید برای بچه‌ها از جنگ نوشت، اما نه با ادبیاتی که کابوس شبانه‌شان شود؛ کاری که نوید سیدعلی‌اکبر با نوشتن کتاب *خاطرات یک نویسنده‌ی زرافه‌نشین* انجام داده است؛ قصه‌ای عجیب، خیال‌انگیز، کمی غمناک و بسیار زیبا.

نویسنده‌ای که در طبقه‌ی سی‌و‌دو یک زرافه زندگی می‌کند؛ زرافه‌ای که همیشه راضی است، آن قدر راضی که حاضر شده پاهایش را ببرند و جاده کنند و خودش را آپارتمان. چرا؟ چون می‌خواسته از دنیای آدم‌ها سر در بیاورد؛ همان دنیایی که صدای بنگ‌بنگ، کیوکیو و گومب‌گومب تیر و تانک و بمب دارد. تصویرهای این کتاب ساده و انتزاعی هستند و فضای تخیل و تصور را برای کودکان باز می‌گذارند. فضای تصویری کتاب هم جنگل و دشت نیست و مثل شهرهای شلوغ خودمان است، اما استفاده از رنگ‌های ملایم هم اتفاق تلخی را که در طی داستان می‌افتد به‌نوعی تعدیل می‌کند و هم به شهر رنگ‌ولعاب می‌زند.

این کتاب برای گروه سنی کودکان است، اما برای همه‌ی سن‌ها جالب است، از کودک سه‌چهارساله‌ای که حوصله‌ی شنیدن داستان دارد تا کودک پنجاه‌ساله‌ای که خسته و بی‌حوصله تو صدلی‌اش فرورفته و کتاب را ورق می‌زند.

◀ پسری با پیژامه راه‌راه

نویسنده: جان بوین / مترجم: پروانه فتاحی / ویراستار: علی حسن آبادی / ناشر: هیرمند / ۱۹۳ صفحه / ۱۵۵۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

داستان جنگ داستان ناتمامی در جهان است. گاهی لباس دشمنان تغییر می‌کند و گاهی مرزهای

مورد تعرض. هولوکاست به قول نویسنده کتاب عداوت نامعقولی بر پایه‌ی مذهب، جنسیت و رنگ پوست است. ادبیات می‌تواند تاحدی به کم کردن خشونت در جهان کمک کند. تاریخ به روایت داستان، زمان مشخصی را متوقف می‌کند. داستان نویس شروع به کنکاش می‌کند و روایت بر اساس آنچه که به راحتی دیده نمی‌شود شکل می‌گیرد.

پسری با پیژامه راه‌راه داستان پسری است که به زور سوار قطارش کرده اند و به سرزمینی دور آورده‌اند بی‌آنکه بدانند چرا باید منتظر مرگ باشد. برونو همسن و سال اوست. او لباس معمولی دارد. پدر برونو در آشپزخانه مسئول پیگیری کشتار ساکنان اردوگاه است. بی‌آنکه برونو بداند چرا. او دوست دارد با پسر پیژامه‌پوش بازی کند. حالا ما در میانه‌ی داستان هستیم. داستانی معصومانه که از زاویه دید برونو روایت می‌شود. او سؤال‌های زیادی دارد. اما بزرگ‌ترها پاسخ قانع‌کننده‌ای به او نمی‌دهند. بنابراین، برونو به‌تنهایی تصمیم می‌گیرد دست به اکتشاف بزند و پاسخ سؤال‌هایش را پیدا کند. راوی بیشتر زمان روایت را در منزل برونو است. او موشکافانه می‌خواهد بداند و به ما بگوید چرا یک خانواده مهربان آلمانی این‌گونه خود را به دست ایدئولوژی ویرانگر پیشوا سپرده‌اند. در سر پدر خانواده چه می‌گذرد؟

داستان پسری با پیژامه راه‌راه داستان مقطعی از تاریخ است که امروزه آشنا تر از هر روایتی است. زیرا در چند نقطه جهان کینه و خشم موجب برافروختن آتش جنگ شده است. داستان درباره‌ی زیباترین عواطف بشری است، با این امید نوشته شده که شاید بخاطر کودکان شعله‌ی جنگ خاموش شود. این کتاب را نشر چشمه هم با ترجمه‌ی علی عبداللہی منتشر کرده است.

◀ تابستان زاغچه

نویسنده: دیوید آلموند / ترجمه: شهلا انتظاریان / ناشر: نشر قطره / ۲۵۸ صفحه / ۶۵۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

وقتی جنگ و خشونت زندگی و زیبایی‌هایش را به ویرانی می‌کشاند، وقتی صدای جت‌های جنگنده و عربده‌ی سربازها و دیدن آواره‌های جنگی و مخروبه‌ها زندگی را مختل می‌کند و آرامش را از انسان می‌گیرد، تلاش برای دوستی، آرامش و زنده کردن زیبایی‌ها مثل گوهری ناب و کمیاب می‌درخشد. دیوید آلموند در *تابستان زاغچه* چنین نگاهی دارد و شخصیت‌های این رمان در چنین مسیری تلاش می‌کنند. در میان پرواز جت‌های جنگنده و حضور سربازهای عربده‌کش، بچه‌ها، به‌دنبال تجربه‌های تازه، به طبیعت‌گردی می‌پردازند و زاغچه‌ای آن‌ها را به سوی کودکی در خرابه‌های یک خانه‌ی قدیمی

راهنمایی می‌کند. لیام و دوستش، دختر کوچولوی سرراهی را به خانه می‌آورند و پدر و مادرش او را مثل عضوی از خانواده در کنار خود می‌پذیرند. خانواده‌ی فیلیپ و فیلمونا، که بچه‌های آواره را دور خود جمع کرده‌اند، نماد دیگری از انسانیت و مهربانی هستند. در این رمان با انسان‌هایی روبه‌رو می‌شویم که اسیر فضای بی‌رحمانه و خشونت‌آمیز بیرون نمی‌شوند، عاشقانه تلاش می‌کنند کج کوچک خودشان را روشن نمایند و در جامعه‌ای تاریک نورافشانی کنند.

تابستان زاغچه کتابی است چند صدایی، درباره‌ی بچه‌های سرراهی، یتیم‌های فراری، متقاضیان پناهندگی و آواره‌های جنگی، که به خواننده امکان می‌دهد از زاویه‌های متفاوت به پیرامون خود نگاه کند. همه‌ی روایت‌های کتاب به خواننده کمک می‌کند دنیای امروز را بهتر بشناسد: روایت لطیف و هنری مادر لیام، به‌عنوان نقاش و عکاس، روایت پدر او، به‌عنوان نویسنده، روایت نتراس، نوجوان خشن و بزنبه‌دار، در قالب فیلمی از گردن زدن و دار زدن و سنگسار کردن و سرانجام روایت تلخ و تکان‌دهنده‌ی الیور، نوجوان لیبرایی سیاه‌پوستی که در نه سالگی‌اش سرباز بودن، سنگدل بودن و کشتن را تجربه کرده است. روایت الیور قصه‌ی نوجوانان زیادی است که جنگ و خشونت کودکی و معصومیت‌شان را دزدیده و در نهادشان کینه و دشمنی نشانده است. نویسنده سرانجام موفق می‌شود، مثل یک کاشف طلا، امید و زیبایی را از دل زشتی و ناامیدی و حقیقت را از دل دروغ بیرون بکشد و این چیزی است که دنیای امروز به آن نیاز دارد.

◀ سوسک طلایی پرواز کن

نویسنده: کریستینه نوستلینگر / مترجم: آیدا علوی / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: پیدایش / ۳۴۸

صفحه / ۱۸۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

خانم نوستلینگر در ابتدای رمانش می‌گوید داستانی که می‌خواهم برایتان تعریف کنم داستان شهر باروتی است. شهر باروتی یکی از شهرهای اتریش است. اتریش در جنگ جهانی دوم هم پیمان آلمان بود و نیروهای نظامی‌اش در کنار نازی‌ها در جبهه‌های جنگ حاضر بودند. راوی این رمان دختر هشت‌ساله‌ای است که پدرش از صحنه جنگ با روس‌ها فرار کرده و به منزل آمده است. با اینکه نیروهای متفقین شهرشان را بمباران می‌کنند، ولی پدر بزرگ و مادر بزرگ او به هیتلر فحش می‌دهند. برای آن جنگ بی‌اساس منطقی وجود ندارد.

راوی به همراه خانواده اش به ویلایی در حاشیه شهر رفته اند. مردم به انبار آذوقه ارتش حمله می کنند و نیروهای روس هم وارد شهر می شوند. نیروهای روس بر خورد خوبی با مردم دارند و رابطه ای عاطفی بین راوی رمان و آشپزی روسی ایجاد می شود. تلخی جنگ را راوی با دنیای کودکانه خودش کم کرده است. او همچنان بازی می کند و جنگ او را متوقف نکرده است. رمان سوسک طلایی پرواز کن فقط روایت جنگ در شهر باروتی نیست. داستان همه ی شهرهایی است که ناخواسته درگیر جنگ شدند. اما یک موقعیت ویژه این روایت را متفاوت کرده است. سوسک طلایی روایت مردمی مهربان و دوست داشتنی است که بی آنکه خود بخوانند در صف متجاوزین قرار گرفته اند. شاید ادبیات بتواند با گفتن درباره جنگ مانعی هر چند کوچک در مسیر وقوع جنگ ایجاد کند.

◀ شب به خیر فرمانده

نویسنده: احمد اکبرپور / تصویرگر: نرگس محمدی / ناشر: افق / ۲۴ صفحه / ۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال های اول دبستان

شب به خیر فرمانده درباره ی پسر بچه ای است که مادرش را در جنگ از دست داده، یک پا ندارد و از پای مصنوعی استفاده می کند و پدرش دوباره ازدواج کرده است. او در اتاقش مشغول بازی است. با خود یک بازی جنگی می کند و سعی دارد سربازهای دشمن را بکشد تا انتقام مادرش را از آن ها بگیرد. این کتاب که در مسابقه ای که یونیسف و شورای کتاب کودک ایران برگزار کرده بودند شرکت داشت، با تصویرگری جدید منتشر شده و از کتاب های تصویری نشر افق است. در این کتاب ها نویسنده و تصویرگر با همراهی هم کودکان را به دنیای داستان می برند و بزرگ ترها را هم به دنیای کودکی می برند. این داستان می تواند داستان هر کودکی باشد که هر جای دنیا قربانی جنگ می شود. نویسنده با کم ترین کلمات بیشترین تأثیر را روی خواننده می گذارد و او را به دنیای پسر بچه ای آسیب دیده می برد که به دنبال آرامش است.

◀ عاشقانه های یونس در شکم ماهی

نویسنده: جمشید خانیان / ویراستار: بابک آتشین جان / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۶۸ / صفحه ۷۳۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

اگر کسی پیدا شود و بپرسد که چرا باید این کتاب را بخواند، می‌گویم به خاطر آن قسمت داستان که سارا، بعد از ساعت‌ها توی صف ایستادن برای آب، از خستگی سطل را زمین می‌اندازد و همه‌ی آب را می‌ریزد. درست است که حسابی گریه می‌کند، اما حضور یونس و حسی که سارا از این اتفاق تجربه می‌کند، به این‌ها می‌ارزد. عاشقانه‌ی ظریف کتاب توی همین صحنه‌ها خودش را نشان می‌دهد. وقتی یونس نه تنها به جای کوکو همسفر سارا و خانواده‌اش می‌شود، بلکه کم‌کم جای پپانو را هم در دل سارا می‌گیرد.

سارا نوجوان نوازنده‌ای است که با پدر و مادر و برادرش، سام، در خوزستان زندگی می‌کند و پپانویس «کوکو» را مثل یکی از اعضای خانواده‌اش دوست دارد، اما جنگ این حرف‌ها را نمی‌فهمد و سارا از همان اوایل داستان و هنگام فرار از شهر باید بین بردن کوکو و نجات دادن جان یونس و بی‌بی یکی را انتخاب کند و انتخاب سارا البته کوکو است. این وسط غریبه‌هایی مثل یونس و بی‌بی چه اهمیتی دارند، وقتی کوکو همه‌ی زندگی و آرزوهای سارا به حساب می‌آید؟ اما فشار روحی آن لحظه، به خاطر نگاه‌ها و حرف‌های مادر و خمپاره‌هایی که دم‌به‌دم به فاصله‌ی نزدیک‌تری از آن‌ها به زمین می‌خورند، سارا را مردد می‌کند؛ آن قدر که آنچه می‌خواهد و آنچه دوست دارد را زیر آن باران آتش‌رها کند تا نویسنده بعداً به او عشق تازه‌ای بدهد. حتی با اینکه سارا اول از یونس بدش می‌آید که بکهو سر راهشان سبز شده، و بعد هم از کارهای عجیبی که بلد است و همه‌ی بچه‌ها را دور خودش جمع می‌کند حرصش می‌گیرد، اما کم‌کم آن قدر راحت در دل سارا جا باز می‌کند که یک‌باره سارا به خودش می‌آید و می‌بیند به سلما، دختری که یونس از او حرف می‌زند، غبطه می‌خورد. راستی! سلمای شعرهای یونس همان ساراست؟ هنوز فکر می‌کنم این کتاب را باید به خاطر همین عاشقانه‌ی ظریفش خواند، و بعد از آن به خاطر این همه نزدیک شدن به حس‌های درونی سارا، و جا انداختن کوکو در زندگی‌اش، و به تصویر کشیدن رابطه‌ی بدون اغراق و خوب سارا و خانواده‌اش، و البته به خاطر معمایی که در آخر کم و بیش حل نشده می‌ماند: یونس واقعاً چه کسی بود که یک‌باره از آسمان سر راه سارا سبز شد و یک روز صبح هم دیگر از خواب بیدار نشد؟

◀ مجموعه‌ی اکو (داستان فردریش، داستان مایک، داستان آیوی)

نویسنده: پم مونیوس رایان / مترجم: فروغ منصور قانع / ناشر: پرتقال / مجموعه سه جلدی: ۴۵۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

بستر زمانی این مجموعه جنگ جهانی دوم است. زندگی فردریش، مایک و آیوی به خاطر جنگ تغییر می‌کند. زندگی خانوادگی‌شان تغییر می‌کند، از هم جدا می‌افتند و مجبورند با این تغییرات دست و پنجه نرم کنند. در هر کتاب ما سرگذشت یکی از این نوجوانان را می‌خوانیم. فردریش که به خاطر یهودی بودن خانواده‌اش مورد غضب آلمان‌های نازی است، مایک که پسر یتیمی است که از برادرش دور می‌افتد و آیوی که برادرش در جنگ به سر می‌برد.

نقطه مشترک زندگی این سه نوجوان یک سازدهنی با صدایی جادویی است که در هر جلد یکی از آن‌ها صاحبش می‌شود. اگر چه این سه نوجوان در شرایط متفاوتی زندگی می‌کنند، اما بالاخره این ساز کوچک سرنوشت آن‌ها را به هم گره می‌زند. این کتاب قدرت رؤیا، موسیقی و خانواده را به نمایش می‌گذارد. قدرتی که می‌تواند مصائب را پشت سر بگذارد و دنیا را از نو بسازد.

هستی

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده / ویراستار: شیوا حریری / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان /
۲۶۲ صفحه / ۱۱۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

کم پیش می‌آید در حوزه‌ی ادبیات کودک و نوجوان ما کتابی منتشر شود که بتواند با آثار ترجمه رقابت کند؛ چه از نظر انتخاب سوژه و پرداخت، چه در زمینه‌ی جذب مخاطب. رمان هستی، نوشته‌ی فرهاد حسن‌زاده، یکی از موفق‌ترین نمونه‌های رمان نوجوان در سال‌های اخیر است. با اینکه بستر زمانی آن اوایل جنگ ایران و عراق را دربرمی‌گیرد، اما بسیاری از نوجوانان امروز می‌توانند خودشان را در آینه‌ی هستی ببینند: دختری که دوست دارد پسر باشد، فوتبال بازی کند، و از عروسک متنفر است. دغدغه‌های او برای خواننده آشنا است، حس او را برمی‌انگیزد و تا انتهای کتاب با خود می‌کشانند. ما «هستی» را از زبان خود هستی می‌خوانیم: دختر نوجوانی که با پدرش مشکل دارد و به دلیل جنگ مجبور به مهاجرت از شهرش می‌شود. حسن‌زاده برای روایت داستانش زاویه‌ی اول شخص را برگزیده؛ زاویه‌ای که بیشترین هم‌حسی را با خواننده ایجاد می‌کند و دست نویسنده را برای بیان درونی‌ترین افکار قهرمانش باز می‌گذارد. همچنین استفاده از عنصر طنز و خلق شخصیت‌هایی شوخ‌طبع، علاوه بر تلطیف فضا، باعث جذب خواننده‌ی نوجوان می‌شود. شخصیت‌های کتاب هستی با لهجه‌ی جنوبی حرف می‌زنند؛ لهجه‌ای که به خوبی در کتاب نشسته، خواننده را اذیت نمی‌کند، و به ملموس‌تر کردن فضا کمک می‌کند.

درست است که وقایع کتاب به سی سال قبل برمی‌گردد، اما بوی کهنگی نمی‌دهد. مشکلات دوران بلوغ از مسائلی است که هر نوجوانی، در هر جای دنیا و هر زمانی که باشد، با آن درگیر است. این مشکلات در زندگی هستی با جنگ هم‌گره می‌خورد و وضعیت او را پیچیده‌تر می‌کند. او گهگاه با پدرش درگیر می‌شود، با موتور از خانه فرار می‌کند، به دنبال دایی‌اش می‌رود، عاشق می‌شود، و ... و شاید همین‌ها است که هستی را با خیلی از دخترهایی که تا به حال در رمان‌های نوجوان ایرانی دیده‌ایم متفاوت می‌کند ... دختری که به دنبال زندگی و خواسته‌هایش می‌گردد، حتی در دل جنگ!

کودکان در اقلیت

(شامل اقلیت‌های جنسی، زبانی، قومی، دینی، سیاسی، طبقاتی و ...)

نویسنده: متیو جی. کربی / مترجم: محبوبه نجف‌خانی / ویراستار: مژگان کلهر / ۳۸۴ صفحه /

۲۲۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

یک رمان تخیلی و فانتزی پُر از داستان‌سرایی و اسطوره‌های اسکاندیناوی است که ماجرای سلویگ و خانواده‌اش را روایت می‌کند؛ خانواده‌ای سلطنتی که در قلعه‌ای در میان کوه‌های بلند برفی و دریای یخ‌زده گرفتار شده‌اند. سلویگ با برادرش، که ولی عهد است، خواهر بزرگ‌تر و ارتش مبارزان در انتظار و نگرانی‌اند تا خبر پیروزی پدرش در جنگ برسد. سلویگ فرزند وسطی خانواده است؛ نه به زیبایی خواهر بزرگ‌ترش است و نه شجاعت و قدرت برادر کوچک‌ترش را دارد. برای همین، هیچ‌وقت مورد توجه پدر نبوده و بیش‌تر اوقات نادیده گرفته شده است. حال، در موقعیتی که تلاش همگی آن‌ها بر این است که زنده بمانند تا ماه‌های سرد زمستان طولانی بگذرد، سلویگ تصمیم می‌گیرد راهی به جهان داستان باز کند و آموزش می‌بیند تا قصه‌گو باشد؛ او حال‌وهوایی جادویی را به قلعه می‌آورد و انتظار را آسان می‌کند. قصه به مبارزان آرامش می‌بخشد و به سلویگ، شهامت و اعتمادبه‌نفس. قلعه محاصره شده و همه ضعیف و ناامید و دل‌سردند، اما همگی چشم‌به‌راه آینده‌ای هستند که خواهد آمد. قصه‌راهی است تا آن‌ها مسائل را ببینند و رخدادهای زندگی‌شان را درک کنند. البته، نشانه‌هایی از حضور یک خائن و دشمن داخلی هم در قلعه وجود دارد که باعث می‌شود همیشه وحشت در دل سلویگ و اطرافیانش باشد؛ جای پاهایی کنار سنگ یادبود، موجود پنهان در بیشه‌زار و ... کم‌کم، سوءظن به سم مهلکی تبدیل می‌شود که می‌خواهد همه را مسموم کند و از پا در بیاورد. سلویگ تلاش می‌کند تا کمک کند به دست خودشان نابود نشوند. او از رمز و رازهای خیال و واقعیت می‌گذرد، نیروی درونی‌اش را کشف می‌کند و با قصه که سلاح ذهنی‌اش است، به جنگ شک و تردید می‌رود و درنهایت، می‌تواند خائن را معرفی کند؛ کسی که او را از صمیم قلب دوست دارد.

عنصر رمز و راز در کنار روایت افسانه‌ها و اسطوره‌ها باعث شده تا فضای داستان شگفت‌انگیز و به‌یادماندنی باشد؛ سرشار از رؤیاهای شیرین و رگه‌های الهام‌بخش و حتی لحظه‌های هولناک. ویژگی ممتازی که کمک کرده است داستان جذاب و جالب باشد و خواننده به پیگیری ماجرای زندگی شخصیت‌هایش علاقه‌مند بماند. شخصیت‌پردازی عمیق و مناسب از دیگر نکته‌های قوت نویسندگی متیو جی. کربی است؛ حتی وقتی صحبت از حیوانات است. او موجوداتی را به وجود آورده که منحصر به فردند.

◀ آتش خوارها

نویسنده: دیوید آلموند / مترجم: رویا زنده بودی / ناشر: هوپا / ۲۵۷ صفحه / ۱۹۵۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

بابی و مادرش در حین گردش، با مک‌نالتی شعبده‌باز و آتش‌خوار آشنا می‌شوند. او مرد آواره و سرگردانی است که برای امرار معاش دست به کارهای خطرناک می‌زند. بابی و مادرش کم‌کم با زندگی این مرد آواره آشنا تر می‌شوند. بخشی از آشنایی حاصل خاطرات پدر بابی است که او را در جریان جنگ برمه و به عنوان دلقک کشتی به یاد می‌آورد. بابی دوستی دارد به نام جوزف کارنر که ترک تحصیل کرده است، چاقو حمل می‌کند، بزنی بزن راه می‌اندازد و اژدها روی بدنش خالکوبی می‌کند. بابی نگران است که او، مک‌نالتی دیگری شود. اما این همه‌ی ماجرا نیست. ماجرا رویه‌ی دیگری هم دارد.

وضعیت اقتصادی مردم ساحل چندان تعریفی ندارد و زندگی آن‌ها زیر سایه‌ی ترس از جنگ موشکی هسته‌ای قدرت‌های جهانی ناامن است. مردم هر روز و هر شب احساس خطر می‌کنند. مک‌نالتی آینه‌ای است از بلایی که جنگ می‌تواند سر آدم‌ها بیاورد. رمان با فضایی که این زندگی آمیخته به ترس در آن ایجاد کرده است، داستان مک‌نالتی را از داستان یک فرد فراتر برده و بعدی جهانی و ضد جنگ به آن داده است. اما آیا این رمان فقط روایت ترس و دلهره‌ی آدم‌هاست؟ در این میان هستند کسانی که با رفتارهای انسانی و شجاعانه به مردم روحیه می‌دهند، زیبایی می‌آفرینند و به زندگی معنا می‌بخشند. ایلسا دختر نوجوان یکی از این آدم‌هاست که از پدر و برادرانش و بره آهوپی زخمی مراقبت می‌کند و با ابراز علاقه به بابی امید می‌دهد. دنیل شاگرد جدید مدرسه هم یکی دیگر از این آدم‌هاست، اما شیوه‌اش فرق دارد. او به شیوه‌ی خود مبارزه می‌کند و با عکاسی حساب تاد معلم سخت‌گیر و خشن را می‌رسد. خانم بیوت معلم مهربان زیست‌شناسی و مادر بابی نیز هرکدام به نوعی تلاش می‌کنند با سختی‌ها و تلخی‌ها مقابله کنند. پایان رمان با همه‌ی تلخی مثل آفتاب، دل‌های سرد و یخ زده را گرم و امیدوار می‌کند.

◀ آسفالتی‌ها

نویسنده: تاد استراسر / مترجم: ناصر زاهدی / ناشر: افق / ۱۹۲ صفحه / ۱۱۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

نوجوانی سن خاصی است، سنی که در آن نوجوان به رغم علاقه‌اش استقلال، مهارت و امکان جدا شدن از خانواده را ندارد. هنوز خانواده حریم امنی است که نوجوان در آن جا می‌تواند درسش را تمام کند و برای مستقل شدن آماده شود، اما نه برای همه‌ی نوجوانان! محیط بعضی از خانواده‌ها برای نوجوان بسیار ناامن است. ممکن است در خانه کتک بخورند، مجبور به فروش مواد مخدر شوند و حتی مورد تعرض قرار بگیرند.

رمان *آسفالتی‌ها* درباره‌ی چند نوجوان است که از محیط ناامن خانه فرار کرده‌اند و در میان خرابه‌ها و کنار خیابان در میان سرما و گرسنه روزگار می‌گذرانند. راوی رمان دختر نوجوانی فراری است که برای گذران زندگی برخلاف دوستانش به کارهای غیر اخلاقی و فروش مواد مخدر دست نمی‌زند. اگر چه هیچ نظارتی بر زندگی این نوجوانان نیست، اما آن‌ها برای خودشان قواعدی دارند. در قوانین زندگی آسفالتی‌ها باید هوای رفیقت را داشته باشی. آن‌ها از خانه‌های حمایتی برای نوجوانان گریزانند و زندگی در کنار خیابان را ترجیح می‌دهند. دختران نوجوان این رمان می‌توانستند عاشق شوند، درس بخوانند و به زندگی خود ببالند، اما با لباس‌های ژنده و موهایی به هم چسبیده حتی نمی‌توانند از سرویس‌های بهداشتی عمومی برای حمام کردن استفاده کنند. آن‌ها مجبورند برای زنده ماندن تلاش کنند و به هر چیزی چنگ بزنند. هر چند گاهی روزنه‌های امید هم به چشم می‌خورد.

این رمان با به تصویر کشیدن آسیب‌های اجتماعی شرایط کودکان کار و فقر را ترسیم کرده است، شرایطی دردناک که با توصیف‌هایی ملموس برای مخاطب قابل تصور می‌شود.

◀ جوجه‌تیغی

نویسنده: زکریا تامر / مترجم: رحیم فروغی / ناشر: نشر چشمه (کتاب و نوشته) / ۷۸ صفحه / ۲۴۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان

کتاب *جوجه‌تیغی* مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه است. هر قصه انگار خاطره‌ای است از زمان کودکی، از سنین پیش از مدرسه، و از خانه و خانواده‌ی راوی. قصه‌ها کوتاه‌اند: دو صفحه یا کمی بیش‌تر یا کم‌تر. خاطره‌ها پرماجرا نیستند؛ لحظه‌هایی هستند که در یاد راوی قصه مانده‌اند؛ صحنه‌هایی که در کنار هم حال و هوای کودکی را به تصویر می‌کشند. کودک با پدر، مادر، و برادرش در خانه‌ای زندگی می‌کند، اما انگار بیش‌تر با دیوارها، حیاط، و باغچه‌ی کوچکش، راه‌های خاکی بیرون خانه و محله

آشناست، قواعدشان را می‌شناسد و در درون آن‌ها زندگی می‌کند. شهر داستان یکی از شهرهای بزرگ سوریه است. خانواده‌ی کتاب ثروتمند نیست، فقیر هم نیست؛ مثل خود شهر. فضای قصه برای ما آشناست.

زکریا تامر، نویسنده‌ی بزرگ سوری، در این کتاب خود از کودکی شهرنشینان کشورهای اسلامی تصاویری صریح و واقعی نشان می‌دهد. کودک معصوم نیست؛ تامر از کودکانی واقعی حرف می‌زند، نه از وهمی که درباره‌ی کودکان داریم. راوی قصه‌ی او شکننده است و در جریان زندگی نقش فعالی ندارد، اما رؤیاهایی دارد که نه مثل افسانه‌ها محقق می‌شوند و نه شکست می‌خورند. زندگی جریان خود را عوض می‌کند، رؤیاها فراموش می‌شوند، یا اهمیت خود را از دست می‌دهند. تامر با دقت این فراموشی‌های ذهنش را کنار می‌زند تا به رؤیاهایی جان بدهد که مدت‌هاست از یاد ما گریخته‌اند. بسیاری تامر را بزرگ‌ترین نویسنده‌ی کودک عرب‌زبان می‌دانند؛ لااقل وقتی پای قصه‌ی کوتاه در میان باشد، تامر هم‌اوردی ندارد. جوجه‌تیغی یکی از آخرین آثار تامر است. تامر، که بیش از سی سال پیش از کشور خود مهاجرت کرده است، در این کتاب چنان ظریف زندگی کودکان مسلمان را به تصویر می‌کشد که برای ما هم کاملاً قابل‌درک و قابل‌مشاهده است؛ انگار او چیزی را بازگو می‌کند که همه‌ی ما دیده‌ایم، اما توان گفتنش را نداشته‌ایم. تامر بر خورد کودکان با جهان ناشناخته‌ی اجتماع پیرامون‌شان را به شکلی درخشان تصویر کرده است.

◀ ریحانه، دختر نرگس

نویسنده: جواد ماه‌زاده / ناشر: کتاب پارسه / ۴۰۸ صفحه / ۲۰۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

ریحانه شاید با خیلی از دخترهای نوجوانی که در رمان‌های تألیفی می‌بینیم تفاوت داشته باشد، هم زندگی‌اش و هم خصوصیات اخلاقی‌اش. او قوی و شجاع و مستقل است و می‌خواهد هر جور که شده گلیم خودش را از آب بیرون بکشد.

قهرمان کتاب ریحانه، دختر نرگس ناخواسته از یک روستای مرزی سردرآورده، وقتی سیاه‌پوش‌ها به خانه‌شان در شهر حمله کردند، پدر او فکر کرد بهترین راه این است که خانه و شهرشان را ترک کنند. اما باز هم سیاه‌پوش‌ها آمدند و مادر ریحانه را با خود بردند، پدرش هم تصمیم گرفت دخترش را در جای امنی بگذارد و خودش راهی مرز شود تا راهی برای امنیت و آرامش خانواده‌اش پیدا کند. واقعا ترک

کردن شهر و دیار و مهاجرت بهترین راه است؟ ریحانه جواب این سؤال را نمی‌داند. او در یادداشت‌هایی که برای پدرش می‌نویسد بارها سؤال‌هایی مانند این را مطرح می‌کند. این رمان روایت‌گر کشمکش‌ها و حس‌های درونی دختر نوجوانی است که در شرایط سختی گرفتار شده و تنهایی و بی‌خبری کلافه‌اش کرده. او برای رهایی از این تنهایی و ترس شروع به نوشتن می‌کند و هر اتفاقی که می‌افتد در نامه‌هایی خطاب به پدرش می‌نویسد. چیزهایی مثل آشنایی با خانواده‌ی خاله مهین، شکل‌گیری ارتباط با پسر چوپانی به نام امیرمحمد، توصیف رسم‌های روستاییان، تلاش برای رمزگشایی از پیغام‌های پدر و یافتن ردپایی از او ...

این نامه‌ها سرشار از حس هستند، حس دختر نوجوانی که باید خودش را سرپا نگه دارد و تسلیم شرایط نشود. استیصال، خشم، دلتنگی، امید، شور، عشق، سوءظن، ترس و ... همه و همه در یادداشت‌های ریحانه به چشم می‌خورد. او گاهی به گذشته برمی‌گردد، خاطرات‌شان را مرور می‌کند، از کتاب‌هایی که خوانده حرف می‌زند و از آرزوهایش، گاهی گله می‌کند اما هیچ‌وقت امیدش را از دست نمی‌دهد، هر چند روزها سرد و کسالت‌بار سپری شوند.

تجربه‌ی نویسنده‌ی این کتاب برای به تصویر کشیدن زندگی دختر نوجوانی از طبقه‌ی متوسط با تمام آرزوها و خواسته‌هایش تجربه‌ی موفق است، نثر نویسنده خوش‌خوان و روان است و مضمون اجتماعی کتاب خواندن آن را تبدیل به تجربه‌ای جذاب کرده است.

◀ زیاله

نویسنده: اندی مولیگان / مترجم: مائده گلچین عارفی / ویراستار: مهرک ملک‌مرزبان / ناشر: ویدا / ۲۲۴ صفحه / ۱۲۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

رافائل فرناندز یک آشغال‌جمع‌کن است که در یک زاغه‌ی شلوغ و پرجمعیت به اسم بهالا در حاشیه‌ی شهر زندگی می‌کند. او و بسیاری از کودکان دیگر این زاغه در ازای زیر و رو کردن آشغال‌ها درآمدی برای خود و خانواده‌هایشان به دست می‌آورند. اما یک روز همه چیز عوض می‌شود، وقتی رافائل و بهترین دوستش گاردو دارند آشغال‌ها را زیر و رو می‌کنند با یک کیف پول روبه‌رو می‌شوند. اما چیزی که در زندگی آن‌ها تغییر ایجاد می‌کند پول درون کیف پول نیست، مدارک درون آن است و کلیدی که انگار مال یک صندوق است. با پیدا کردن این کیف پول رافائل و گاردو ناخواسته درگیر یک ماجرا می‌شوند و وارد

یک بازی پیچیده می‌شوند که نه تنها آن‌ها، بلکه تمام زاغه را درگیر می‌کند، افرادی مثل پدر جولیارد که می‌خواهد با گرداندن مدرسه‌ای در زاغه زندگی بچه‌ها را عوض کند، رت که فقیرترین و تنهاترین بچه‌ی زاغه است و الیویا که زندگی راحت و مرفهش را رها کرده تا به بچه‌های زاغه درس بدهد. رافائل و دوستانش با وارد شدن به این بازی با حکومت درگیر می‌شوند و هر چه پیش می‌روند از رازهایی باخبر می‌شوند که فساد مالی حکومت را نشان می‌دهد، فهمیدن این رازها می‌تواند جان رافائل و دوستانش را به خطر بیندازد.

فضای این کتاب به نسبت کتاب‌های موجود در بازار متفاوت است. برای همین این کتاب یک توصیه‌ی متفاوت است به نوجوانانی که دوست دارند در خواندن دنیاها و فضاهای جدیدی را تجربه کنند. فصل‌های مختلف این کتاب از زبان راویان مختلف بیان می‌شود. این موضوع می‌تواند به مخاطب کمک کند که داستان را از دیدگاه‌های مختلف دنبال کند و به شخصیت‌های کتاب نزدیک‌تر شود.

◀ لطفاً به من نگویید مانولیتو

نویسنده: الیورا لیندو / مترجم: سعید متین / ناشر: چکه / ۱۴۴ صفحه / ۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوان

مانولیتو یک پسر بچه‌ی اسپانیایی است که با خانواده‌اش در محله‌ای در مادرید زندگی می‌کند. پدر مانولیتو به خاطر شغلش اکثر اوقات در خانه حضور ندارد، او راننده‌ی کامیون است و مانولیتو با مادر، پدر بزرگ، برادر و خواهر کوچکش زندگی می‌کند.

در این مجموعه مانولیتو زندگی روزمره‌اش را روایت می‌کند، زندگی‌ای که با اتفاقات مختلفی پیش می‌رود، از حسادت‌های کودکانی مانولیتو به خواهر و برادر کوچک‌ترش گرفته تا روزی که مانولیتو و دوستانش به یک سفر طولانی می‌روند. دوستانی مثل بیهاد و گوش‌گنده که هر کدام با خصوصیتی منحصر به فرد در کنار مانولیتو حضور دارند.

از ویژگی‌های این مجموعه طنز گزنده‌ای است که آن را برای مخاطب جذاب می‌کند. قضاوت‌های مانولیتو در مورد زندگی، خانه و خانواده، روابط و آدم‌های اطرافش، و ... گاه آن‌چنان عریان است که خواننده را به شگفتی وامی‌دارد. این قضاوت‌ها باعث نزدیکی خواننده با مانولیتو می‌شود؛ انگار که دنیا را از دریچه‌ی چشم او تماشا می‌کند.

◀ کودک باتلاق

نویسنده: شبون داد / مترجم: بیبا ابراهیمی / ناشر: پیدایش / ۴۸۰ صفحه / ۳۱۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

فرگوس نوجوان ایرلندی در باتلاق به دنبال زغال سنگ رفته که جسد دختری را پیدا می کند. به نظر می رسد کودک باتلاق چند هزار یا چند صد هزار یا ... سال پیش به قتل رسیده است. در رمان سه روایت به صورت موازی پیش می رود: کودک باتلاق که هر شب به خواب فرگوس می آید، ادامه ی تحصیل و رابطه ی فرگوس با دختر نوجوانی که همراه با مادر باستان شناس اش برای بررسی کودک باتلاق به روستا آمده و در خانه ی پدری فرگوس ساکن شده اند، و برادر زندانی فرگوس که به دلیل عضویت در ارتش آزادی بخش ایرلند زندانی شده و اعتصاب غذا کرده است. زندانی ها یکی پس از دیگری به گروه اعتصابیون می پیوندند و روستا را وحشت و اضطراب مرگ جوانان زندانی فراگرفته است، اما زندگی هم جریان دارد.

فرگوس با سرباز انگلیسی دوست می شود، باستان شناس راز جسد دخترک را کشف می کند، فرگوس عاشق می شود، فرگوس می خواهد ادامه تحصیل بدهد، دوست برادر فرگوس با سوءاستفاده از جنبش و احساس فرگوس نسبت به برادرش کاسبی می کند و همه ی این ماجراها به هم گره می خواد و فرگوسن را در معرض انتخابی دشوار قرار می دهد. برای فرگوس هیچ فرمولی وجود ندارد. او در کشمکش های طولانی با خود باید تصمیم بگیرد و هر تصمیمی بگیرد، هزینه دارد، هزینه ای که برای افرادی بیرون از جهان داستان شاید قابل محاسبه نباشد، اما باورپذیر است. همین ویژگی این داستان را از مرزهای ایرلند فراتر برده و تجربه ی او را در موقعیت های مشابه تعمیم پذیر کرده است.

کودک باتلاق روایتی تازه و چالش برانگیز است که با تمام شدنش ، هنوز ادامه دارد و خواننده را با پرسش های اساسی درگیر می کند، از آن جمله که «آیا فرگوس اجازه داشت به جای برادرش تصمیم بگیرد؟»، «آیا لزوماً برای رسیدن به صلح باید قربانی داد؟» و ... این گونه است که با بستن کتاب دنیایی تازه پر از پیش روی مخاطب باز می شود. این کتاب علاوه بر آشنا کردن مخاطب با ماجرای اعتصاب غذای زندانیان سیاسی ایرلند، در برانگیختن تفکر انتقادی او مفید است.

.....

◀ من من هستم

نویسنده و تصویرگر: ماری لوییس فیتز پاتریک / مترجم: ناهید معتمدی / ناشر: مبتکران / ۳۶ صفحه
/ ۸۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

یک کودک با موهای قرمز و یک کودک با موهای آبی شخصیت‌های انسانی این کتاب هستند. آن‌ها با خودخواهی و غرور با هم برخورد می‌کنند. زمین خشک می‌شود و اتفاق بدتری هم می‌افتد. مخاطب با کلمه‌های محدودی روبه‌رو می‌شود. او باید با کمک تصاویر زیبا و برانگیزنده کتاب را بخواند. قهرمان‌های این داستان با هم گفتگو دارند که:

درخت من، بلندترین است. / کوه من بزرگترین است. / مال من، مال من، مال من! / گل من زیباترین است.

رودخانه خشک می‌شود و بعد گفتگوها تغییر می‌کند:

چیزهای زیبا مرده‌اند، همه از بین رفته‌اند، من، من هستم و حس می‌کنم خیلی کوچک هستم. و بعد:

من من هستم و متأسفم. / به نظر می‌رسد طبیعت صدای اندوه و پشیمانی آنها را شنیده است. / دوباره رودخانه جاری می‌شود و ...

نویسنده‌ی کتاب ایده این داستان را از نمادی در قبیله چاکتاو (بومیان آمریکا) گرفته است. چاکتاوها می‌گویند: همان‌طور که نمی‌توان هم‌زمان در دو سوی رودخانه ایستاد، نمی‌توان به دو فرهنگ تعلق داشت؛ اما گاهی، وقتی که رودخانه باریک می‌شود، کناره‌های رودخانه، به هم نزدیک می‌شوند؛ آن زمان است که می‌توان خم شد و انسانی را لمس کرد که در آن سوی رودخانه ایستاده است. این کتاب سعی دارد مفهومی انسانی و در عین حال پیچیده را بیان کند، شاید کودک باید بارها این کتاب را بخواند و تصاویرش را تماشا کند تا این مفهوم را درک کند. همین کشف می‌تواند برای مخاطب لذت‌بخش باشد.

◀ یک پارک و چند صدا

نویسنده و تصویرگر: آنتونی براون / مترجمان: پارسا مهین‌پور، نسرين وکیلی / ناشر: مبتکران / ۳۲ صفحه / ۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

این داستان را چند شخصیت روایت می‌کنند، گوریل‌هایی که زندگی‌شان با هم تفاوت دارد. یک مادر ثروتمند و پسرش، و یک گوریل که طبقه‌ی اجتماعی پایین‌تری دارد و دخترش. گوریل‌ها زندگی انسانی دارند، انگار آینه‌ای هستند از اجتماع انسان‌ها. چیزی در زندگی آن‌ها عجیب و غریب نیست، مثل انسان‌ها فکر می‌کنند، لباس می‌پوشند و روزشان را می‌گذرانند. نکته‌ی اصلی که روایت کتاب بر اساس

آن شکل می‌گیرد، زندگی متفاوت طبقات مختلف اجتماعی است. نوع نگاه والدین و کودکان متفاوت است. کودکان هیچ مانعی برای نزدیکی و دوستی نمی‌بینند. اما گوریل مادر نمی‌تواند طبقه‌های دیگر را به راحتی بپذیرد.

کودکان به دنبال دوستی با یکدیگر هستند، دوست دارند روزی را که در پارک به سر می‌برند با بازی کردن با هم بگذرانند. آن‌ها هر کدام از زاویه‌ی نگاه خود درباره‌ی دیگری حرف می‌زنند، از آرزوهایشان می‌گویند و از دغدغه‌هایشان. تصویرگری متفاوت در کنار گرافیک، متن را تقویت می‌کنند و به مخاطب کمک می‌کنند تا به درک درستی از متن برسد.

کودکان طلاق، تک‌والد و بی‌والد

◀ اختراع هوگو کابره

نویسنده و تصویرگر: برایان سلزینیک / مترجم: رضی هیرمندی / ناشر: افق / ۵۸۴ صفحه / ۲۹۵۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

دیدن فیلم از خواندن کتاب راحت‌تر است، اما بیشتر صاحب‌نظران فیلم‌های اقتباسی را، که از روی داستان ساخته شده است، در حد آثار ادبی نمی‌دانند. رابطه‌ی متقابل سینما و ادبیات، همیشه، موضوع بحث منتقدان سینمایی و منتقدان و نویسندگان ادبی بوده، اما این بار این رابطه در کتاب اختراع هوگو کابره شکلی نو به خود گرفته است.

برایان سلزینیک، نویسنده‌ی انگلیسی، که تصویرگر هم هست، سینما و رمان را در کتاب *اختراع هوگو کابره* تلفیق کرده است؛ کتابی که در ترجمه‌ی فارسی اش «سینمارمان» نام گرفته. شاید در نگاه اول اهمیت این کتاب در این باشد که با همراهی تصویر خواندن را آسان کرده است، اما اهمیت اصلی در این است که تصویر در این کتاب تا حد ادبیات ارتقا پیدا کرده و به ادبیات تبدیل شده است.

در این کتاب رمانی با متن و تصویر روایت می‌شود. صفحات زیادی از کتاب به تصویرهای مشکی اختصاص پیدا کرده است و حذف تصویرها فهم رمان را دچار اشکال می‌کند. زاویه‌ی دید در تصویرها کاملاً سینمایی است؛ انگار کسی از پشت دوربین به سوژه نگاه کرده است. نویسنده و تصویرگر با کتاب *اختراع هوگو کابره*، که بیشتر از دوسال برای خلق آن وقت گذاشته، مانند یک فیلم سینمایی برخورد کرده است. خواننده پس از یک مقدمه‌ی کوتاه متنی به تصویرخوانی می‌رسد و با تصویر پیش می‌رود تا دوباره به متن برسد. متن و تصویر شانه‌به‌شانه‌ی هم ارزش ادبی و هنری پیدا کرده‌اند.

رضی هیرمندی ترجمه‌ی خوبی از این کتاب ارائه کرده است، اما او در این کتاب تنها یک مترجم نیست. انتخاب این کتاب و معرفی این گونه‌ی ادبی و هنری نیز ارزش زیادی دارد و حالا به یکی از تخصص‌های رضی هیرمندی تبدیل شده است؛ کشف و معرفی نویسندگان برجسته‌ی جهان به خوانندگان ایرانی.

شاید هنگامی که این یادداشت منتشر می‌شود، فیلمی را که مارتین اسکورسیزی بر اساس این رمان ساخته نیز بتوانیم ببینیم. این کارگردان نام‌دار ۶۹ ساله، به گفته‌ی خودش، با تخیل دختر ۱۲ ساله‌اش همراه شده و این کتاب را با حضور بازیگرانی هم‌چون بن کینگزلی و جود لائو تبدیل به فیلم سینمایی کرده است. اختراع هوگو کابره تجربه‌ی تازه‌ای است و این تجربه شروع خوبی است و به سادگی می‌تواند خواننده‌ی ۱۰-۱۲ ساله را همراه خود کند و رؤیاهای ترس‌ها، و تنهایی‌های هوگو - کودکی یتیم که ساعت‌های ایستگاه راه‌آهن را بعد از مرگ عمویش را تعمیر می‌کند - را با کلمه و تصویرهای تک‌رنگ

به تصویر بکشد. هنگامی که او وارد مغازه اسباب‌بازی فروش بد اخلاق می‌شود، ماجرای ساخت یک آدم‌آهنی شکل دیگری به خود می‌گیرد. یک دفترچه، دوستی با ایزابل، نوهی اسباب‌بازی فروش، و آگاهی از گذشته‌ی این پدربزرگ هیجان تازه‌ای به وجود می‌آورد. از زمان الیور توست تاکنون داستان پسرهای یتیم زیادی روایت شده و این بار سلزنیک در قرن ۲۱ به سراغ یتیمی از قرن گذشته رفته و او را به دنیای امروز آورده است؛ پسری گرسنه که فیش‌های حقوقی عمویش را باز نمی‌کند و تنهایی‌اش، خوابیدن در خیابان‌های سرد پاریس، و فرار از دست ماموران راه‌آهن بخش‌هایی از این کتاب است که سوبیه‌ی عمیق انسانی دارد.

◀ از من نخواهید لبخند بزنم، ازدواج مادرم و بدبختی‌های دیگر

نویسنده: باربارا پارک / مترجم: نازنین دیهیمی / ناشر: ماهی / هر جلد ۶۵۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

چارلی پسری یازده‌ساله است مثل خیلی از پسرهای دیگر. او تک فرزند است، با پدر و مادرش زندگی می‌کند، به مدرسه می‌رود و فوتبال بازی کردن و ماکارونی پنبیری را دوست دارد. اما اتفاقی می‌افتد که زندگی آرام او را به هم می‌ریزد و آن شنیدن خبر جدایی پدر و مادرش است. پدر و مادر چارلی قرار است از هم جدا شوند، چون دیگر همدیگر را دوست ندارند و زندگی با هم برای‌شان خوشایند نیست.

در جلد اول یعنی *از من نخواهید لبخند بزنم*، چارلی بیشتر از احساساتش حرف می‌زند؛ از اینکه بعد از شنیدن این خبر از پدر و مادرش چه چیزهای ساده‌ای برایش سخت شده، چیزهایی مثل لبخند زدن یا حرف زدن. صحبت کردن با پدر و مادرش او را اذیت می‌کند. مجبور است با کسانی مثل دکتر جرارد، روان‌شناس کودکان، هم حرف بزند. پدر و مادرش سعی می‌کنند کاری کنند احساس راحتی کند، اما او چیزی نمی‌خواهد جز اینکه پدرش دوباره به خانه برگردد و با او و مادرش زندگی کند.

در جلد دوم، یعنی *ازدواج مادرم و بدبختی‌های دیگر*، اوضاع پیچیده‌تر می‌شود. مردی به نام بن وارد زندگی مادر چارلی می‌شود، حالا چارلی باید با همسر جدید مادرش و فرزندان او، لیدیا و توماس هم کنار بیاید. توماس پسر کوچکی است که چارلی مجبور است اتاقش را با او شریک شود و این تغییرات برای چارلی زیاد است!

در این دو کتاب، بیش از هر چیز لحن طنز نویسنده به چشم می‌آید، استفاده از طنز در روایتی که هسته‌اش موضوعی مثل طلاق است شاید مثل راه رفتن بر لبه‌ی تیغ است. اما همین نکته خواندن این

کتاب را برای مخاطب دلپذیر می‌کند. وقتی چارلی از شرایطش حرف می‌زند، مخاطب را درگیر می‌کند. باربارا پارک با شخصیت‌پردازی دقیق و ترسیم احساسات آدم‌های داستان نشان می‌دهد هیچ چیزی سفروصد نیست. چارلی باید تلاش کند شرایط جدیدش را بپذیرد و کاری کند زندگی برای همه آسان شود، نه فقط برای خودش، برای پدر و مادر و حتی خواهر و برادر جدیدش!

این وبلاگ واگذار می‌شود

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده / ویراستار: آزاده فانی / ناشر: افق / ۱۴۲ صفحه / ۱۲۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

شاید اولین چیزی که در این کتاب توجه مخاطب را جلب می‌کند فرم آن است. هر فصل این کتاب پستی از یک وبلاگ است. وبلاگ درنا، دختر نوجوانی که با خواندن یک دفترچه‌ی خاطرات قدیمی تصمیم می‌گیرد داستانی را درباره‌ی زال و عشق قدیمی او در وبلاگش منتشر کند و نظرات خوانندگان را بداند. درنا به گذشته‌ی زال برمی‌گردد و داستان او و فریبا را روایت می‌کند؛ پسر نوجوانی که خانواده‌ای ندارد و در یک پرندفروشی کار می‌کند. کلیدی که سال‌ها دست زال ماند، چون فکر می‌کرد یک روز فریبا و خانواده‌اش برمی‌گردند و کلید خانه‌شان را از او می‌خواهند...

در قسمت‌هایی از کتاب، که وبلاگ درناست، حسن‌زاده سعی کرده به زبان نوجوانان امروز نزدیک شود و از اصطلاحاتی که آن‌ها به کار می‌برند استفاده کند. نقطه‌ی قوت کتاب شاید این بخش نباشد، تلاش نویسنده برای نزدیکی به این زبان قابل‌تقدیر است، اما شاید جسارت او در داستان زال برای مخاطب جذاب‌تر باشد؛ جسارتی که این روزها کمتر در داستان‌های تألیفی دیده می‌شود. حسن‌زاده با پرداختن به موضوعاتی مثل عشق دوران نوجوانی فضایی را ترسیم کرده که همدلی مخاطب را برمی‌انگیزد. مخاطب نوجوان برای شخصیت زال نگران می‌شود، حتی اگر زال از آبادان دهه‌ی شصت حرف بزند باز هم دغدغه‌هایی دارد که برای نوجوان امروز آشناست.

حسن‌زاده سعی می‌کند برای مخاطبش داستانی را تعریف کند، او را جذب کند تا داستان را دنبال کند، شخصیت‌هایی ملموس بیافریند و در لایه‌لای داستان بی‌آنکه در دام شعار بغلتد حرف‌هایی هم بزند، مثل مقایسه کردن زال با پرندفروشی در قفس و تأکید بر آزادی و آزادگی انسان. اگر دوست دارید رمانی تألیفی بخوانید و از داستانی متفاوت لذت ببرید، این وبلاگ واگذار می‌شود منتظر شماست!

◀ بابای پرنده‌ی من

نویسنده: دیوید آلموند / مترجم: ریحانه جعفری / ناشر: پیدایش / ۱۶۸ صفحه / ۱۵۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

بیشتر اوقات بچه‌ها دست به کارهای عجیب‌وغریب می‌زنند و پدرومادرها سعی می‌کنند پروبال آن‌ها را قیچی کنند و پایشان را روی زمین واقعیت بند کنند. فکر کنید یک بابای خیال‌پرداز وجود دارد و یک دختر به نام لیزی که مادرش را از دست داده و نمی‌داند از دست دیوانه‌بازی‌های پدرش چه کند. لیزی ناچار است هم از خودش مراقبت کند و هم از پدرش. پدر لیزی این‌بار می‌خواهد با بستن پر به دست‌هایش پرواز کند و در مسابقه‌ی پرواز شهر برنده شود. عمه‌دورین با این خل‌بازی‌ها مخالف است، ولی لیزی و پدر تصمیم می‌گیرند کار خودشان را بکنند.

بابای پرنده‌ی من یکی از شاهکارهای نویسنده‌ی معروف انگلیسی است که پیش از این نیز کتاب‌های او به فهرست لاک‌پشت پرنده راه پیدا کرده و نشان طلایی لاک‌پشت را هم از آن خود کرده است. آلموند، در این کتاب، پدری را به تصویر می‌کشد که برخلاف بیشتر والدین نه فقط جلوی تخیل و کارهای عجیب دخترش را نمی‌گیرد، برخلاف عمه‌دورین به لیزی و خودش اجازه می‌دهد آزادانه با وقایع زندگی روبه‌رو شوند و در میان تمام تلخی‌ها، در مسابقه‌ی پرواز شرکت کنند و با تجربه‌ای شیرین، نگاهی دیگر به دنیا داشته باشند. این پدر و دختر در پایان عمه‌دورین را هم به رقص درمی‌آورند. این کتاب مصاحبه‌ای خواندنی و متفاوت در پایان دارد که مخاطبان را با آلموند بیشتر آشنا می‌کند.

◀ پسر م‌ی یو

نویسنده: آسترید لیندگرن / تصویرگر: ایلون ویکلند / مترجم: الهام میر محمدی / ویراستار: بنفشه محمودی / ناشر: پریان ۱۸۰ صفحه / ۱۶۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان و نوجوانان

قهرمان داستان در ابتدای روایت، خبر گم شدن خودش را از رادیو به اطلاع خواننده می‌رساند: روز پانزدهم اکتبر سال گذشته، به رادیو گوش کردید؟ خبر پسری را که ناپدید شده بود شنیدید؟ این خبری است که رادیو اعلام کرد: پلیس استکهلم در جست‌وجوی پسری نه ساله به نام کارل اندرسن نلسن است که ساعت شش بعدازظهر دو روز پیش، از منزلش در خیابان نرت خارج شده و پس از آن دیده نشده

است. او که موهایی بور ... / چند خط بعد، راوی می‌گوید: هیچ‌کس نفهمید او کجاست. هیچ‌کس به غیر از من، که خود کارل اندرسن نلسن هستم. کارل اندرسن نلسن یک پسر سر راهی بود و عمو الاف و خاله هلدا در یک‌سالگی به پرورشگاه رفته و او را به فرزندی قبول کرده‌اند. پدرخوانده و مادرخوانده با او نامهربان‌اند، و به او می‌گویند که پدرش آدم به درد نخور و بی‌مصرفی بوده است. یک روز، زنی به نام خانم لاندی به او سببی می‌دهد و از او می‌خواهد که کارتی برایش پست کند. روی کارت نوشته شده: به پادشاه سرزمین دور، شخصی که مدت‌ها دنبالش می‌گشتید در راه است. قرار است سفری شبانه‌روزی و بی‌وقفه داشته باشد و نشانه‌ای در دستش است: سیب طلایی. کارل می‌فهمد که باید به سفر برود. غول چراغ دنبال او آمده است و او را به سرزمین دور می‌برد. پادشاه به استقبالش می‌آید و به او می‌گوید: پسر من می‌یو.

او می‌فهمد که اسمش کار اندرسن نلسن نیست و می‌یو است. می‌یو در آن سرزمین زیبا، دوستان بسیار مهربانی پیدا می‌کند و پدرش با اینکه کارهای زیادی دارد برایش وقت می‌گذارد. اما زندگی سراسر آفتاب فرحبخش نیست. حتی در چنان سرزمین خوبی، ممکن است سیاهی و ظلمت هم در کار باشد. سرکیتو ظالمی است که مردم را آزار می‌دهد و بچه‌ها را می‌دزدد. طبق پیش‌گویی هزاران سال پیش، فقط می‌یو می‌تواند با او بجنگد. پسر کوچولو برای مبارزه آماده می‌شود. در این مبارزه، خیر و شر طبیعت به یاری قهرمان نه‌ساله می‌آید. و اگر غیر از این باشد عجیب است؛ چون در جهان پریان، انسان مقهور طبیعت نیست.

آسترید لیندگرن، با آزاد کردن تخیل از حصار واقعیت، معجزه می‌کند. او به کودک نوید می‌دهد که سرنوشت محتومی در کار نیست و می‌تواند در آینده‌اش و در واقعیت تلخ زندگی‌اش مداخله کند، حتی اگر پسری نه‌ساله و سرراهی باشد. ولی برای تغییر در سرنوشت، باید ابتدا با چارچوب‌های از پیش تعریف شده مبارزه کرد. باید تخیل داشت تا راه تغییر را پیدا کرد.

◀ تخم‌مرغ‌ها

نویسنده: جری اسپینلی / مترجم: فریده اشرفی / ناشر: ایران‌بان / ۲۲۴ صفحه / ۱۱۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

تخم‌مرغ‌ها داستان همراهی دیوید و پریمرز است. دیوید پسر بچه است و پریمرز دختری نوجوان. دیوید تازه مادرش را از دست داده و پریمرز سال‌هاست پدرش را ندیده است. آن‌ها به هم می‌رسند و قهر و

آشتی و جنگ و صلح‌های طولانی بین‌شان شکل می‌گیرد. داستانی تأثیرگذار با حس‌های ماندگار و شخصیت‌های به‌یادماندنی. نویسنده به‌خصوص با خلق شخصیت پریمرز و جان یخچالی بر ماندگاری کتابش افزوده است. دختری پرشروشور اما اندوهگین که راه‌های جالبی برای کنار آمدن با کمبودهایش دارد. مادر او فالگیر است. او نقطه‌ی مقابل دیوید است که پسر بچه‌ای آرام است و با مادر بزرگش زندگی می‌کند. آن‌ها گاه با هم خواهر و برادر می‌شوند و گاه پریمرز نقش مادر دیوید را ایفا می‌کند. جان یخچالی مردی مسن است که این دو نفر به او پناه می‌برند. او تنها زندگی می‌کند و راهنما و حامی آن‌هاست. در خانه‌اش، تلویزیون می‌بینند، همدیگر را کتک می‌زنند و با هم دنبال کرم می‌گردند تا پول در بیاورند. روابط انسانی در کتاب تخم‌مرغ‌ها مثل دنیای واقعی بالاوپایین دارد و پر از عشق و نفرت‌های تیز و عمیق است. دیوید با مادر بزرگش، پریمرز با مادرش، دیوید با پدرش، پریمرز با دیوید هر کدام فراز و فرودهایی را تجربه می‌کنند. آنچه در آخر کتاب مهم است بازگشتن بچه‌ها به خانه است و روابطی که پس از دورانی سخت و طوفانی به تعادل می‌رسند.

◀ در انتظار یک زندگی طبیعی

نویسنده: لسلی کانر / مترجم: فرح بهبهانی / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: افق / ۲۴۸ صفحه /
۱۸۵۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

آدم‌ها بیشتر وقت‌ها از زندگی یکنواخت و روزمره فرار می‌کنند یا در خیال خود از آن فاصله می‌گیرند شاید هیجان و جان تازه‌ای به زندگی‌شان بدهند. گاه دست به کارهای عجیب و غریب می‌زنند، کوله‌بار برمی‌دارند و به سفرهای ناگهانی می‌روند یا سر و شکل تازه‌ای برای خود درست می‌کنند تا احساس یکنواختی زندگی‌شان تغییر کند. حالا نوجوانی را تصور کنید که زندگی‌اش از این‌همه تغییر پر است و به دنبال زندگی طبیعی می‌گردد.

در *انتظار یک زندگی طبیعی* داستان ادی، دختر نوجوانی، است که از زندگی نامتعادل مادرش به‌ستوه آمده است؛ مادری که از پدر ادی جدا شده و به خاطر بیکاری و بی‌پولی مجبور است به زندگی در کاروانی کوچک تن بدهد؛ مادری که برای تغییر زندگی‌شان هیچ تلاشی نمی‌کند، روزهایش را پای اینترنت می‌گذراند و گهگاه غیبتش می‌زند و ادی را در کاروان کوچک تنها می‌گذارد. ادی در پی زندگی بهتر است، زندگی طبیعی. او دوست دارد در همین محیط کاروان زندگی خوبی بسازد، برای همین با

همسایه‌های جدیدشان دوست می‌شود و تصمیم می‌گیرد در گروه موسیقی مدرسه‌ی جدیدش عضو شود. ادی دوست دارد دوباره در یک خانواده زندگی کند. به زندگی‌ای فکر می‌کند که به خاطر رفتارهای مادرش از هم پاشیده ... ناپدری‌اش به‌تازگی از مادرش جدا شده و خواهران کوچک ادی را با خودش برده. ناپدری مهربانی که دوست دارد برای بهبود زندگی ادی کاری کند؛ دختری که با مشکلاتی مثل بحران‌های بالغ‌شدن دست‌وپنجه نرم می‌کند و در به‌در سراغ زندگی‌ای طبیعی و به‌دور از هیاهو است و در این راه امیدش را از دست نمی‌دهد.

نویسنده‌ی این کتاب ایده‌ی این داستان را از زندگی مردم ساده‌ای گرفته است که در شهری نزدیک پل فریمن به‌دور از زرق‌وبرق زندگی می‌کنند. در *انتظار یک زندگی طبیعی*، که برنده‌ی جایزه‌ی کتاب خانوادگی اشنایدر شده است، رمان نوجوانی است که به خواننده‌اش فرصت می‌دهد همراه با قهرمانان کتاب بالاوپایین شدن یک زندگی را تجربه و برای حل مشکلات خود راه حل پیدا کنند، رمان نوجوانی جذاب و خوش‌خوان که شخصیت‌هایی به‌یادماندنی دارد.

◀ زیبا صدایم کن

نویسنده: فرهاد حسن زاده / ویراستار: شیوا حریری / ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۹۵ / صفحه ۸۵۰۰ / تومان
گروه سنی: نوجوان

از همان اول داستان معلوم است با یک ماجرای غیر عادی طرف هستیم اما نه از آن دست ماجراها و اتفاقات صفحه حوادث روزنامه‌ها، نه با یک ماجرای دراماتیک که اشک آدم را در بیاورد و نه با یک داستان عاشقانه آبیکی. ما با یک رابطه‌ی عاشقانه طرف هستیم، رابطه‌ی عاشقانه زیبا و پدرش. پدر زیبا مثل همه‌ی پدرها نیست. زیبا هم این را می‌داند، چون به خاطر همین در مرکز بیماری‌های روانی نگهداری می‌شود. روز تولد زیباست و پدر می‌خواهد برای زیبا یک روز متفاوت بسازد. بنابراین با هم قرار می‌گذارند، پدر با کمک زیبا از تیمارستان فرار می‌کند و زیبا می‌داند که پدر نباید هیجان‌زده بشود چون حالش به‌هم می‌ریزد و کنترل همه چیز از دست درمی‌رود. مثل همان وقت که توی خانه حالش به‌هم ریخت، همه چیز را شکست و زیبا و مادرش را کتک زد و کار به طلاق کشید. زیبا در خانواده‌ای نامتعادل بزرگ شده. مادرش معتاد است و پدرش بیمار. شوهر دوم مادر هم زیبا را به کار وامی‌دارد. زیبا باید توی خیابان‌ها بگردد و مواد جابه‌جا کند همین باعث می‌شود از خانه فرار کند و سر از مرکز در بیاورد. اما

به جز این شرایط که در لابه لای داستان به آن اشاره می شود، ما ذره ذره با زندگی زیبا و ماجراهایش آشنا می شویم، ما همراه زیبا و پدرش شهر تهران را می بینیم. عناصر شهری و زندگی در کلان شهری مثل تهران در رمان دیده می شود که از نقاط قوت اثر است و البته به تصویر کشیدن مشکلات نوجوانی بی سرپرست در این شهر. از دیگر نقاط قوت داستان می توانیم به رابطه زیبا و پدرش اشاره کنیم. این بار زیبا حامی پدر است. پدری بیمار و پریشان که می خواهد یک روز را با دخترش بگذراند. دختری که با وجود ترس از بیماری پدر حاضر است همه چیز را به جان بخرد تا در کنار او باشد.

◀ سه بار خوش شانسی

نویسنده: شیلا ترنچ / مترجم مرجان مهدی پور / ناشر: افق / ۳۴۴ صفحه / ۲۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

تابستان است و همه چیز خوب پیش می رود. اما ناگهان خبر یک قتل در شهر می پیچد. بچه دزدی، تصادف شدید و طوفان هم چاشنی ماجرا می شود. شخصیت اصلی رمان که دختر نوجوانی است به نام مو، می خواهد همراه صمیمی ترین دوستش، دیل، پیچیده ترین اتفاق زندگی اش را تجربه کند و با استفاده از حس کارآگاهی اش، پرده از راز قتل بردارد. داستان کتاب در حومه یکی از ایالت های جنوب شرقی آمریکا رخ می دهد و به همین دلیل فضای کتاب رنگ و بوی خاص خودش را دارد. مو همراه با خانواده ای زندگی می کند که برای مردم شهر کمی عجیب هستند. او پدر و مادر ندارد و با کلنل و لانا زندگی می کند. مو فکر می کند مادرش را در توفان گم کرده و سعی در یافتن او نیز دارد. دوست مو، دیل نیز که در خانواده ای فقیر زندگی می کند، با مشکلات خودش دست و پنجه نرم می کند. داستان این کتاب پر کشش است و علاوه بر معمایی بودن آن، طنز ظریفی در آن نهفته است که می تواند برای مخاطب جذاب باشد.

◀ کنسرو غول

نویسنده: مهدی رجبی / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: افق / ۱۳۶ صفحه / ۱۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

توکا پسری است که با مادرش زندگی می‌کند، مادری که بعد از مرگ همسرش افسرده شده و چاق و بیمار است. توکا از مدرسه متنفر است، دوستی ندارد، از هم‌کلاسی‌هایش کتک می‌خورد و آرزویش این است شبیه جنایت‌کارها شود: خشن، نترس و پول‌دار. چیزی که این آرزو را در ذهن توکا تقویت می‌کند پیدا کردن کتاب خاطرات جنایت‌کاری مشهور به نام پرویز است. در واقع در کتاب کنسرو غول، دو داستان موازی می‌خوانیم. یکی داستان توکا که کتاب از زبان او روایت می‌شود و دیگری داستان پرویز که توکا آن را می‌خواند.

چه چیزی داستان این نوجوان ناسازگار و منزوی را برای مخاطب جذاب می‌کند؟ یکی شخصیت‌پردازی است. لحنی که نویسنده برای توکا انتخاب کرده او را در عین حال که شبیه خیلی از نوجوان‌های امروزی می‌کند، باعث می‌شود از خیلی از نوجوان‌های کتاب‌های دیگر متفاوت باشد؛ نوجوانی که هر وقت عصبانی می‌شود برعکس حرف می‌زند و برای مثال، می‌گوید اسم من اکوت است، از لغت‌هایی مثل لعنتی زیاد استفاده می‌کند. سربه‌راه نیست و دلش می‌خواهد خلاف جریان آب شنا کند. پیداشدن غول از داخل یک کنسرو زندگی توکا را یک جورهایی تغییر می‌دهد، نه از آن تغییراتی که از غول‌های چراغ جادو انتظار داریم! این غول هیچ کاری برای توکا نمی‌کند، حتی درست‌وحسابی با او حرف نمی‌زند. عاشق اعداد و شمردن است و هر وقت از چیزی هیجان‌زده می‌شود، می‌گوید: بوگولی بوگولی! اینکه غول هیچ کاری نمی‌کند به یکی از نقاط قوت کتاب تبدیل می‌شود. هیچ‌کس حتی غول نمی‌تواند برای توکا کاری بکند و او را از وضعیتی که گرفتارش شده نجات دهد. توکا باید به خودش بیاید و برای بهتر شدن اوضاعش تلاش کند! علاقه‌ی غول به ریاضیات به توکا کمک می‌کند راه تغییر اوضاع را پیدا کند، او با هوش عجیب ریاضی‌اش همه را مبهوت می‌کند و همین موضوع امید را به زندگی توکا و مادرش برمی‌گرداند. این کتاب، که می‌تواند برای کودکان سال‌های آخر دبستان هم جذاب باشد، پیشنهاد خوبی برای نوجوانانی است که می‌خواهند فضای متفاوتی را در داستان‌های تألیفی تجربه کنند.

◀ کوچک اندازه‌ی فیل

نویسنده: جنیفر جیکوبسن / مترجم: آنی‌تا یارمحمدی / ناشر: پیدایش / ۳۳۶ صفحه / ۲۴۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

«اگر پسر بچه‌ای که برای تفریح با مادرش به یک کمپ تفریحی رفته صبح چشم‌هایش را باز کند و ببیند

مادرش نیست؛ رفته و همه چیز را با خودش برده؛ ماشین اش و همه وسایل سفرش را چه کار می کند؟» این ایده جنیفر جیکوبسن نویسنده‌ی کتاب کوچک اندازه‌ی فیل بود برای کارگاهی که از آنها خواسته بودند موضوعی را برای نوشتن انتخاب کنند تا خواننده نتواند کتاب را زمین بگذارد. ایده‌ای که پذیرفته شد و جنیفر روی آن کار کرد. اوایل او بود که داستان را دنبال می کرد و هر روز که چشم هایش را باز می کرد یک جای داستان و اتفاق‌هایی که برای پسر بچه افتاده توی ذهنش نقش می بست، اما بعد پسر بچه بود که جنیفر را به دنبال خود می کشید، مادر جک تعادل روحی نداشت و جک تصمیم گرفته بود این موضوع را به کسی نگوید. به گمانم همین قدر دانستن از این کتاب برای ادامه دادنش کافی باشد. کتاب با همه سنگینی‌اش جذابیت زیادی دارد. سنگینی اتفاق رها شدن یک پسر بچه که به قول نویسنده یک ترس همگانی است. این ترس با زبانی گفته می شود که خواننده مثل جک می تواند از ترس هایش بگذرد و روی پای خودش بایستد. استقلال را تجربه کند و شیرین تر از همه با دنیای فیل‌ها آشنا بشود. فیل‌هایی که اول هر فصل اطلاعات جالبی درباره‌ی آنها داده می شود. حیوانی که جک عاشق آنها است. اما چرا فیل؟ نویسنده کتاب می گوید: چون تحقیق کردم و دیدم مادرانگی یک وجه قوی در دنیای فیل‌هاست. یعنی همان چیزی که جک آن را از دست داده.

خواندن این کتاب هیجان انگیز می تواند ساعت‌ها نوجوان شما را سرگرم کند و به او یاد بدهد از تنهایی نترسد و یک وقت‌هایی تنهایی مشکلاتش را حل کند.

◀ نیروی برتر لاکه

نویسنده: سوزان پاترون / مترجم: آنیتا یارمحمدی / ناشر: پیدایش / ۲۱۶ صفحه / ۱۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

امروزه، بچه‌های زیادی در سراسر جهان به دلیل مرگ یا طلاق یا حادثه‌ای طبیعی والدین خود را از دست می دهند و به سرپرستی جدید نیاز پیدا می کنند. در شرایط خیلی خوب، فرزندخواندگی فقط مشکل خانه، غذا و لباس این بچه‌ها را حل می کند. بچه‌های آسیب دیده در خانه‌ی جدید، با پدر یا مادر جدید، حس امن خانه را آسان به دست نمی آورند. از همان اول، مادر خوانده یا پدر خوانده‌شان را پدر و مادر واقعی نمی دانند. خیلی زمان می برد، خیلی چیزها لازم است، خیلی کارها باید انجام داد تا رابطه‌ی عمیق و عاطفی بین آنها شکل بگیرد. اینکه چطور و چگونه بین بچه‌ها و والدین تازه‌شان رابطه‌ی عاطفی پدر و فرزندی یا مادر و فرزندی شکل می گیرد موضوع بسیاری از کتاب‌های داستانی نوجوانان است.

نیروی برتر لاکِی به این موضوع مهم می‌پردازد. بری جیت مادرخوانده‌ی لاکِی است. اوزنی فرانسوی و همسر سابق پدرش است. لاکِی اهل کالیفرنیاست. وقتی ناگهانی، یک روز پس از باران، مادر لاکِی را برق می‌گیرد، پدر لاکِی به بری جیت تلفن می‌زند و از او می‌خواهد بیاید هارپین و از لاکِی مراقبت کند. بری جیت بلافاصله خودش را می‌رساند. لاکِی از بری جیت خوشش می‌آید و به او عادت می‌کند. اما همیشه می‌ترسد روزی بری جیت او را ترک کند و برود فرانسه پیش مادرش. لاکِی حق دارد بترسد، زیرا بری جیت در فرانسه بزرگ شده و اقوام و خانواده‌اش آنجا هستند. هر بار مادر بری جیت به او تلفن می‌کند یا برای او هدیه می‌فرستد یا هر وقت بری جیت دلتنگ مادرش می‌شود، لاکِی به شدت نگران می‌شود. زندگی فقیرانه‌ی هاردپین، غذای بی‌کیفیت رایگان دولتی و چک ناقابل‌ی که پدر برای بری جیت می‌فرستد زنی مثل بری جیت را پای‌بند نمی‌کنند. لاکِی به همه‌ی این‌ها فکر می‌کند و از تنها شدن می‌ترسد. او حق دارد بترسد، زیرا مادرش را ازدست داده، پدرش او را ترک کرده و هیچ چیز شگفت‌انگیزی نمی‌بیند که با آنکا به آن بتواند بری جیت را نگهدارد. برای همین، در عصری طوفانی، دست به فرار می‌زند، شاید این طوری مانع رفتن بری جیت شود. بالاخره لاکِی موفق می‌شود بری جیت را برای خودش نگهدارد. اما چگونه؟ نیروی برتری که بری جیت را در هاردپین و برای لاکِی نگه می‌دارد چیست؟ این تجربه می‌تواند برای خانواده‌هایی که شرایطی مشابه لاکِی و بری جیت دارند مفید باشد.

◀ وحشی

نویسنده: دیوید آلموند / تصویرگر: دیومک کین / مترجم: نسرین وکیلی / ناشر: آفرینگان / ۷۸ صفحه
/ ۹۰۰۰ تومان

گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوان

شاید برای شما هم پیش آمده که رنج و اندوه بر زندگی تان مسلط شده باشد. روش‌های هر کسی برای مواجهه با اندوه متفاوت است. بلو بیکر قهرمان این رمان، در درون خود واکاوی می‌کند. او پدرش را از دست داده است، نسبت به خواهر و مادرش سرشار از مهر و عطوفت است. در مدرسه از یکی از بچه‌های شرور به نام هارپیر کتک می‌خورد و ... در درونش موجودی کشف می‌کند که میل به انتقام دارد. معلم بلو او را تشویق می‌کند که درباره احساس درونی‌اش بنویسد. بلو شروع به نوشتن می‌کند: در میان جنگلی نزدیک شهر پسری خلق می‌کند که به راستی وحشی و بی‌رحم است. دزدی می‌کند و با تبرش مواد

خوردنی را تکه تکه می‌کند. وحشی حرف زدن بلد نیست. بلو پای پسر شرور را به داستانش می‌کشاند. هارپر به جنگل می‌رود و مرعوب وحشی می‌شود. بلو، وحشی را به شهر می‌آورد. حتی یکبار وحشی به خانه‌ی آن‌ها هم سر می‌زند. یکی از بزنگاه‌های داستان تلاش وحشی برای حرف زدن است. بلو اما از وحشی گامی جلوتر است. او اگر چه نمی‌تواند درباره‌ی ناراحتی‌های روحی‌اش حرف بزند اما می‌تواند درباره‌ی آن بنویسد. رمان وحشی در هر پاراگراف تعمداً چند غلط املایی دارد. به‌راستی کنش نوشتن با دستور زبان و دیکته نباید محدود شود. رمان وحشی را می‌توان رمانی برای همه‌سالان نامید. برای هر کسی که اندوه را تجربه کرده باشد و میل به شفا پیدا کردن داشته باشد.

کودکان مورد آزار و اذیت

نویسنده: بن میکائلسن / مترجم: پروین علی‌پور / ناشر: کتاب و نونوشه (نشر چشمه) / ۳۰۵ صفحه /

۲۶۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

می‌گویند یک اثر هنری خوب، اثری است که بعد از پایانش، در ذهن مخاطب ادامه پیدا کند. در دسرساز از جمله کتاب‌هایی است که این ویژگی را دارد. قهرمان این رمان نوجوان کل ماتیوز است. پسر پانزده ساله‌ای که وقتی خشمگین می‌شود، هیچ چیز نمی‌تواند جلوی او را بگیرد. او از عالم و آدم طلبکار است و خشم و عصبانیتی ماهرانشدنی، وجودش را انباشته و باعث شده بارها و بارها دست به کارهایی بزند که او را با تنبیه‌های سخت مواجه کند؛ مثلاً گلاویز شدن با همکلاسی‌اش پیتر و کوبیدن سر او به لبه‌ی جدول باعث می‌شود به زندان بیفتد.

این شروع داستان در دسرساز است، اما امکانی وجود دارد که کل از زندان رها شود و آن دایره‌ی دادرسی است. دایره‌ی دادرسی، روشی متداول در فرهنگ‌های بومی است که به مجرم این امکان را می‌دهد که در خلوت، رفتارش را بازنگری کند و روشی برای بهبود و التیام روح خود و کسی که به او صدمه زده، بیابد. کل، بین زندان و دایره‌ی دادرسی، دومی را انتخاب می‌کند، با این قصد که امکان فرار پیدا کند. جزیره‌ای دورافتاده در آلاسکا، مکانی است که دایره‌ی دادرسی برای تبعید کل انتخاب کرده، با این امید که باعث بهبود رفتارش شود. این تبعید به این معناست که کل باید در تنهایی، به طبیعت و دنیای پیرامونش دقیق شود و راهی برای گذران زندگی در این جزیره پیدا کند.

وقتی کل برای بار اول به جزیره می‌رود، در حین فرار، با مشکلاتی مواجه می‌شود که ارزش زندگی را به او یادآوری می‌کنند. او توسط یک خرس - که به خرس روح معروف است - به شدت مجروح می‌شود و هنگامی که دارد در میان مرگ و زندگی دست و پا می‌زند، تصمیم می‌گیرد هر طور که هست، برای زنده ماندن مبارزه کند. همین اتفاق است که باعث می‌شود کل، کم‌کم در رفتارش تغییر ایجاد کند و راهی برای مهار خشم بی‌پایانش پیدا کند؛ خشمی که ریشه در کودکی کل و خشونت خانگی دارد که با آن روبه‌رو بوده است.

در دسرساز نشان می‌دهد برخوردهای قهری و زندان، همیشه بهترین راه برای کاهش جرم در جامعه نیست. علاوه بر این‌ها، با توصیفات دقیق از طبیعت و دنیای اطراف، باعث می‌شود خواننده جور دیگری به دنیا نگاه کند و خود را جزوی از محیط زیستی بداند که اجزایش به هم پیوسته است.

نویسنده جزئی‌ترین حالات و حس‌های کل را بسیار دقیق توصیف می‌کند و تحول او را به خوبی به

نمایش می‌گذارد. شخصیت‌های فرعی هم طوری ساخته شده‌اند که به انتقال حس داستان کمک می‌کنند، داستانی که خواننده را درگیر کرده و به دنبال خود می‌کشد و او را به درک جدیدی از دنیای اطرافش می‌رساند.

◀ گودال‌ها

نویسنده: لوییس سکر / مترجم: فرزاد فرید / ویراستار: لیلا اوصالی / ناشر: پریان / ۲۲۸ صفحه / ۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

استنلی یلنیتس پسر نوجوان بیگناهی است که به اتهام دزدی به اردوگاه گرین لیک فرستاده شده است. صد سال پیش در محل اردوگاه گرین لیک دریاچه ای بزرگ وجود داشته است. اما حالا فقط سرزمینی خشک، صاف و بایر است. چرا اینجا خشک شده است؟ یک علت داستانی دارد که نویسنده همزمان با داستان استنلی و دوستانش آن را برای خواننده روایت می‌کند. استنلی و دوستانش در آن سرزمین خشک باید گودال بکنند. مسیولین اردوگاه اعتقاد دارند که کندن گودال باعث اصلاح شخصیت نوجوانان بزهکار می‌شود. مدیر اردوگاه زن عجیبی است و دستور داده که هر چیزی که نوجوانان پیدا می‌کنند به او تحویل بدهند. استنلی متوجه می‌شود که مدیر به دنبال یک گنج مدفون شده در این سرزمین است. قهرمان نوجوان رمان می‌داند که در آن محیط خشن چطور باید رفتار کند. او به پسری یتیم به نام زیرو سواد خواندن و نوشتن یاد می‌دهد. بخشی از تاریخ پرهیجان صد سال پیش را دانای کل روایت می‌کند. نویسنده برای پرده برداشتن از راز این سرزمین نفرین شده انگیزه فرار از اردوگاه را در زیرو ایجاد می‌کند. استنلی دنبال او می‌رود و بخش‌هایی از اسرار آن سرزمین در فرایند تلاش قهرمان نوجوان برای نجات زیرو فاش می‌شود. تمام تلاش‌ها و سختی‌ها به نفع نوجوانان نتیجه می‌دهد. در پایان زیرو دیگر هیچ یا صفر نیست و استنلی هم پیش خواننداش برمی‌گردد.

گودال‌ها به راحتی تن به تعریف نمی‌دهد. داستانی پر ماجرا و هیجان‌انگیز است که نوید گشایش و رهایی را به خواننده خود می‌دهد. در عین حال نویسنده از سیستم فاسد قضایی هم انتقاد می‌کند. اگر می‌خواهید یک رمان پرکشش و بسیار خوش‌ساخت را به نوجوان معرفی کنید گودال‌ها را فراموش نکنید. این کتاب قبلاً هم با ترجمه‌ی حسین ابراهیمی الوند منتشر شده بود.

کودکان در محیط جدید

◀ آقای ببر وحشی می شود

نویسنده و تصویرگر: پیتر براون / مترجم: عدرا جوزدانی / ناشر: قایق کاغذی / ۴۴ صفحه / ۱۳۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

برای خیلی از آدم‌ها گاهی زیادی مرتب و منظم و اتوکشیده بودن حوصله سر بر می‌شود و دوست دارند کمی شیطنت کنند، به طبیعت بروند و آزاد باشند. آقای ببر هم از شبیه دیگران بودن در شهری که همه خیلی مرتب و مودب و شکل هم رفتار می‌کنند خسته شده. گاهی دلش می‌خواهد به جای دوپا روی چهار دست و پایش راه برود. گاهی دلش می‌خواهد مثل یک ببر غرش کند یا بدون کت شلوار بیرون برود. مردم شهر با تعجب نگاهش می‌کنند. به نظر آن‌ها رفتارهای آقای ببر غیرقابل قبول است. آقای ببر شهر را ترک می‌کند و به جنگل می‌رود جایی که می‌تواند هر چقدر دلش می‌خواهد وحشی باشد. کم‌کم آنجا هم حوصله‌اش سر می‌رود. ولی وقتی به شهر برمی‌گردد اوضاع شهر تغییر کرده. خیلی از حیوانات دیگر روی دوپا راه نمی‌روند. شهر دیگر مثل قبل نیست و همه خوشحال‌تر هستند.

آقای ببر در شهری زندگی می‌کند که خیلی از طبیعت دور است. شبیه به خیلی از شهرهای ما با آپارتمان‌ها و ساختارهایی که به کودکان اجازه‌ی رهایی و کودکی کردن نمی‌دهد. همه باید بر اساس قراردادهای سفت و سختی رفتار کنند و جایی برای آزاد بودن و وصل شدن به طبیعتشان وجود ندارد. ولی چه کاری از دست ما برمی‌آید؟ فرار کردن و رها کردن همه‌ی قراردادهای راه حل خوبی نیست. ولی شاید دست‌کاری این قراردادها راه بهتری باشد و دیگرانی را که در برابر تغییر مقاومت می‌کنند کم‌کم با ما همراه کند. کتاب با قصه‌ی جذاب و تصویرگری خوب و متفاوتی که دارد کودکان را به شهر خیالی می‌برد تا به این فضا فکر کنند.

◀ پلیس جدید

نویسنده: کیت تامپسون / مترجم: شهلا انتظاریان / ویراستار: عدرا جوزدانی / ناشر: چکه / ۳۰۰ صفحه / ۱۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

جی جی نوازنده است. در خانواده‌ی لیدی‌ها نوازندگی موروثی است، برای همین، خانه‌شان همیشه

محل مراسمی از این دست بوده. اتفاق ناخوشایندی افتاده است؛ مشکل کمبود وقت. انگار زندگی روی دور تند می‌چرخد. خیلی چیزها فراموش شده است. فرصت‌ها از دست می‌رود و ... حالا جی‌جی پانزده‌ساله می‌خواهد برای تولد مادرش وقت بخرد به هر شکلی که می‌تواند.

برای اینکه به وقت دست پیدا کند، مجبور است وارد دنیایی جدید شود. باید باورهایی داشته باشد و بر شک و تردیدهایش غلبه کند؛ تردید برای ماندن در دنیای ابدی یا برگشت به دنیای واقعی. نویسنده‌ی ایرلندی، با استفاده از اسطوره‌ها و افسانه‌های ایرلندی، جهانی باورپذیر و پرمزوراز ساخته است. دیوار بین دو دنیا نشتی‌مانند پیدا کرده و مردم دنیای ابدی درگیر زمان شده‌اند و مفاهیم‌شان به هم ریخته است؛ برده‌ی زمان شدن و با طمع زندگی کردن. طبیعتی که در حال درگیر شدن با صنعت است و همین به مرگ محکومش کرده و حالا دنیای مابه‌ازایش در حال نابودی است.

در روند داستان، جی‌جی به باورهایی می‌رسد، چه در وجود خودش و چه در دو دنیایی که به آن‌ها تعلق دارد و ندارد. حالا او باید تغییر ایجاد کند، جلوی این نفوذ را بگیرد و موفق می‌شود و همین باعث می‌شود مردم کابوس‌ها را فراموش کنند و جور دیگر زندگی کردن را یاد بگیرند، حالا برای زندگی کردن وقت دارند. جی‌جی باید همه‌ی رموزها را در دل پنهان کند. او سعی می‌کند دنیای ابدی را فراموش نکند. از شکاف بین دو دنیا، صدای مشابه ساز خودش را می‌شنود و با آن هم‌نوا می‌شود.

نویسنده‌ی داستان به‌خوبی توانسته از پس تلفیق سنت و مدرنیته و درگیرهای ذهنی آدم‌ها و باورهای‌شان بر بیاید. مهم‌ترین نکات داستان همین باورها و تسلط نویسنده بر ادبیات بومی و اسطوره‌های سرزمینش است. او با بهره‌گیری از رب‌النوع‌ها و سایر موجودات و قلمرو اسرارآمیز آن‌ها بهانه‌ای برای روایت داستانش پیدا کرده است. علاقه‌ی نویسنده به این موارد و آشنایی او با موسیقی سبب خلق اثری شده که مخاطب آشنا به موسیقی با اجرای انتهای داستان لذت بیشتری می‌برد. این هنر ناشی از خلاقیت و نبوغ نویسنده برای همراه کردن مخاطب است. این کتاب افزون بر مخاطب نوجوان به نویسنده‌ها هم توصیه می‌شود تا شیوه‌ی به‌کارگیری اسطوره‌ها، افسانه و فرهنگ بومی را در دنیای مدرن تجربه کنند و از آن لذت ببرند.

◀ جناب قورباغه

نویسنده: مصطفی خرامان / تصویرگر: سارا خرامان / ناشر: فاطمی (کتاب طوطی) / ۳۲ صفحه /

۱۰۰۰۰ تومان (جلد نرم) / ۱۱۰۰۰ تومان (جلد سخت)

گروه سنی: خردسال، کودکان سال‌های اول دبستان

جناب قورباغه داستان قورباغه‌ای است که با چوبی جادویی سر از برکه درمی آورد و زندگی ساکنان آن را دگرگون می‌کند. پیش از آمدن جناب قورباغه ساکنان برکه با خوبی و خوشی زندگی می‌کنند و همه چیز مثل همیشه پیش می‌رود، اما آمدن جناب قورباغه با چوبی جادویی همه چیز را به هم می‌ریزد. او درست روزی به برکه می‌رسد که کلاغ همراه خانواده اش به سفر رفته است. او با چوب جادویی اش سراغ درختی می‌رود که لانه‌ی کلاغ آنجاست تا جادو کند، لاک‌پشت را اندازه‌ی یک گردو کوچک می‌کند و آن قدر جادوهای مختلف به کار می‌برد که نظم برکه به هم می‌ریزد. حیوانات به فکر می‌افتند راهی برای حل مشکل‌شان پیدا کنند، اما حل مشکل آن‌ها وابسته به حل مشکل قورباغه است که احساس تنهایی می‌کند. در این کتاب متن و تصویر در کنار هم داستان را پیش می‌برند و تصویرها باعث جذابیت بیشتر داستان شده‌اند.

◀ چطوری خیلی بدخط بنویسیم

نویسنده: آن فاین / مترجم: فرمهر منجزی / ویراستار: آتوسا صالحی / ناشر: پیدایش / ۱۲۰ صفحه
/ ۱۰۰۰۰ تومان

گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان

چستر یک تازه‌وارد است، پسری که وسط سال وارد مدرسه‌ای جدید می‌شود و همه چیز یک جورهایی به نظرش کسل‌کننده و غم‌انگیز می‌آید! او معلم جدیدش، خانم تیت، را دوست ندارد و خوشحال نیست مجبور شده کنار جو بنشیند، پسری که به نظرش مغزنخودی است! در کلاس خانم تیت، قرار است هرکس پروژه‌ای تحویل دهد و چستر مطمئن است اگر جو با این خط خرچنگ‌قورباغه و نامرتبش چیزی تحویل دهد، پروژه‌ای کثیف و نامرتب و با حروف و عددهای درهم‌وبرهم خواهد بود. چستر نمی‌خواهد بقیه جو را مسخره کنند. تصمیم می‌گیرد به او کمک کند. کمکش این است که به جو در نوشتن کمک کند؟ نه! تفاوت این کتاب با بقیه‌ی کتاب‌های مشابه همین جاست. چستر به جو پیشنهاد می‌کند اسم پروژه اش را بگذارد: چطوری خیلی بدخط بنویسیم؟

این جوری به جو کمک می‌کند خودش را دوباره کشف کند. جو هر روز با بدخطی اش درگیر می‌شود، کشف می‌کند چه چیزهایی باعث می‌شود به او بگویند بدخط و همه چیز نامرتب به نظر بیاید و چستر هم با حس دل‌سوزی بیشتری با جو روبه‌رو می‌شود و انگار روزبه‌روز بیشتر دلش می‌خواهد به او کمک کند. هم‌دلی و همراهی جو و چستر نتایج خوبی در پی دارد. آن دو دوباره استعدادهای‌شان را کشف می‌کنند و بقیه را با توانایی‌های‌شان غافلگیر می‌کنند.

راوی کتاب، یعنی چستر، با لحنی طنزآمیز و گاهی شاکی از مدرسه و معلم‌ها داستان را برای مخاطب تعریف می‌کند. مخاطبی که شاید حسی مشابه داشته باشد و همین باعث شود از کتاب بیشتر لذت ببرد. چستر و جو به دنبال راه‌های جدید در آموزش هستند، این کتاب تأکید می‌کند در آموزش، خلاقیت از هر چیز مهم‌تر است و هرکس استعدادی دارد که باید کشف شود. برای همین خواندن این کتاب پیشنهادی است برای کودکانی که گاه مدرسه را دوست ندارند، چون هنوز نتوانسته‌اند توانایی خود را کشف کنند و بفهمند برای تغییر دنیای دوروبرشان چه نیروی دارند.

◀ شیر در کتابخانه

نویسنده: میشل نودسن / تصویرگر: کوین هوکس / مترجم: محبوبه نجف‌خانی / ناشر: آفرینگان / ۴۸ صفحه / ۷۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

خانم مریودر، رئیس کتابخانه، در مورد مقررات کتابخانه خیلی سختگیر است. روزی، شیر بزرگی وارد کتابخانه می‌شود. هیچ کس نمی‌داند چه کار کند. هیچ قانونی در این مورد وجود ندارد. فکر می‌کنید چه اتفاقی برای کتابخانه‌ی شهر و افرادی که آنجا کار می‌کنند یا برای خواندن کتاب مراجعه می‌کنند می‌افتد؟ اگر خیلی کنجکاو شدید، می‌توانید ادامه‌ی داستان شیر در کتابخانه را از روی کتاب بخوانید. خانم میشل نودسن، نویسنده‌ی کتاب، سال‌ها در کتابخانه‌ی شهر نیویورک کتابدار بوده است. او کتاب‌های زیادی برای کودکان نوشته و اخلاق و روحیات بچه‌ها را خوب می‌شناسد. آقای کوین هوکس کتاب‌های بسیاری برای کودکان تصویرگری کرده و جوایز زیادی برده است و این کتاب هم تصویرهای بسیار زیبایی دارد که کاش در اندازه‌ی واقعی چاپ می‌شد تا هم کیفیت تصاویر حفظ می‌شد و هم به اصل کتاب لطمه‌ای نمی‌خورد. کتاب شیر در کتابخانه جوایز بسیاری از جمله بهترین کتاب مفهومی سال، بهترین کتاب سال سایت آمازون، بهترین کتاب سال به انتخاب مجله‌ی چایلد و ... را برده است.

◀ مجموعه پدینگتون (خرسی به نام پدینگتون، باز هم پدینگتون)

نویسنده: مایکل باند / مترجم: بهمن دارالشفایی / ناشر: ماهی / هر کتاب: ۱۲۴ صفحه
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان

پدینگتون خرس مؤدب و مهربانی است که یک روز خانم و آقای براون او را سرگردان روی سکوی ایستگاه قطار پیدا می‌کنند. خانم و آقای براون پدینگتون را به خانه می‌برند تا در کنار دختر و پسرشان زندگی کند. اما پدینگتون که یک راه دور را از پرو تا لندن طی کرده، هنوز خیلی با قواعد زندگی در خانه‌ای در شهر لندن آشنا نیست. او یک روز سوار مترو می‌شود تا به خرید برود، یک روز کارآگاه می‌شود و یک روز آتش‌بازی به پا می‌کند و... اما در هر کدام از این اتفاقات یک خرابکاری به بار می‌آورد.

پدینگتون کودکان را به یک ماجراجویی سرگرم‌کننده می‌برد و آنان را با مسائل بزرگ نیز درگیر می‌کند. مسائلی مثل نابودی حیوانات نایاب و در خطر، مشکلات کودکان بی‌سرپرست و... تاکید پدینگتون روی رفتار خوب و درست، مهربانی و همدردی و کمک به غریبه‌ها یا کسانی که به هر دلیلی با ما متفاوت‌اند در کتاب به چشم می‌خورد.

◀ مجموعه‌ی گونی برد (گونی برد معرکه است / اسم من گونی برد گرین است / گونی برد و جشن مدرسه)

نویسنده: لوییس لوری / مترجم: مژگان کلهر / تصویرگر: میدی توماس / ویراستار: فاطمه ستوده / ناشر: پنجره / هر جلد: ۳۶۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان

ماجرای این سه جلد با ورود دختری متفاوت آغاز می‌شود؛ دختری که می‌خواهد وسط همه چیز باشد؛ از وسط کلاس گرفته تا ماجراهای ریز و درشت و حتی کشیدن نقاشی. او خودش را معرفی می‌کند و بر این موضوع تأکید دارد. ویژگی‌هایش او را از دیگر کودکان متفاوت می‌کند، چه آن زمان که می‌گوید: «با فالپچه‌ی پرنده از چین آمده است.» چه آنجا که برای همه‌ی بچه‌ها دایره‌المعارف جدید می‌آورد و چه آن زمان که مسئولیت جشن را برعهده‌ی فردی ناشناس می‌گذارد و... فقط این‌ها نکات مثبت این مجموعه نیست. نویسنده‌ی نام‌آشنای کودک و نوجوان، لوییس لوری، ترفندی زیبا به کار برده است: او خواننده‌ی کودک را با اهمیت داستان، شناسایی عناصر آن و چگونگی بیان داستانی جذاب به تدریج آشنا می‌کند. به‌مرور، ساختار داستانی، چگونگی خلق شخصیت و راز علاقه‌ی مخاطب به ادامه‌ی داستان را بیان می‌کند. نمونه‌اش آن زمانی است که بچه‌های کلاس مشتاقانه از گونی برد خواسته‌اند داستانی تعریف کند و وقتی او شروع به تعریف جزئیات لباس می‌کند، آن‌ها نشان می‌دهند بی‌حوصله‌اند و توجه نمی‌کنند و او سریع به شکل دیگری داستان را ادامه می‌دهد.

این کتاب‌ها در بردارنده‌ی جزئیاتی است که خواندن را جذاب می‌کند؛ شخصیتی همه‌چیزدان که در برخی مواقع ما را به یاد پی‌پی‌جوراب‌بلند می‌اندازد و گاه نحوه‌ی پوشیدن لباس و چگونگی برخورد او با محیط اطراف و پیروزدنش در هر مکالمه‌ای تنها برای این است که با نوعی ساختن قهرمان برای داستان آشنا شویم. هر جلد کتاب با یک ماجرای کوچک آغاز می‌شود، گره‌ای پیش می‌آید، همه در جهت حل آن مشغول می‌شوند و سپس پایانی برای آن رقم زده می‌شود. به گونه‌ای مسیر داستان نویسی را از طریق غیرمستقیم آموزش می‌دهد.

سایر موارد

◀ اسم من میناست و عاشق شمیم

نویسنده: دیوید آلموند / مترجم: مریم رفیعی / ناشر: ایرانیان / ۳۷۲ صفحه / ۲۹۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

با خواندن اولین صفحه‌ی این کتاب متوجه می‌شوید با شخصیتی متفاوت روبه‌رو هستید، شخصیتی که حتی گاهی بعضی‌ها گمان می‌کنند خل و چل است! مینا دختر بچه‌ای است که پدرش را از دست داده و با مادرش زندگی می‌کند، مدرسه را ترک کرده، چون فکر می‌کند مدرسه مثل قفس است و چرا باید آواز پرند را در قفس زندانی کرد؟ او عاشق طبیعت و حیوانات است، به خصوص درخت‌ها و پرندگان. می‌تواند ساعت‌ها روی شاخه‌ی درختی بنشیند و به دنیای دوروبرش فکر کند: به پرواز پرندگان در شب، دیوانه‌شدن زیر نور ماه، رؤیاهای دایناسورها، دنیای اطرافش ... و به کلمات!

مینا عاشق نوشتن و کلمات است. در واقع، اسم من میناست به شکل دفتر خاطرات نوشته شده و ما قرار است دفتر خاطرات این دختر عجیب را بخوانیم! دختری که با آدم‌های اطرافش متفاوت است و دنیا را جور دیگری می‌بیند. شاید برای همین است که تنهاست و جز مادرش هیچ دوستی ندارد. این کتاب برای خواننده‌ی نوجوان سرشار از سؤال‌های اساسی است. مینا مرتب در مورد دنیای دوروبرش می‌پرسد: در مورد جهان و خلق آن، اسطوره‌ها و طبیعت و هر چیزی که در دنیا می‌بیند.

مینا به خواننده‌اش یاد می‌دهد از کنار چیزی بی‌تفاوت نگذرد، راز هر چیز را کشف کند. انگار او عضوی از مجموعه‌ای هماهنگ به نام جهان است و به ما یادآوری می‌کند دنیا را خوب ببینیم! مینا هنگام تک‌گویی‌ها و حرف‌زدن از امیدها و ترس‌هایش داستان‌هایی را تعریف می‌کند، مثل روزی که به تونل زیرزمینی رفته بود، داستان اخراجش از مدرسه، روزی که بین بچه‌های ناسازگار گذرانده بود و ... این نگاه متفاوت می‌تواند خواننده‌ی نوجوان کتاب را با خود همراه کند، به سؤال‌هایش جواب بدهد و او را به آگاهی برساند یا دست‌کم به او تلنگر بزند. مینا همراه خوبی برای نوجوان‌هایی است که دوران بلوغ را می‌گذرانند، دوستی ندارند و از ارتباط برقرار کردن با آدم‌های دیگر خجالت می‌کشند. مینا با غلبه کردن بر ترس‌هایش می‌فهمد لازم است در کنار داشتن جهان شخصی خودش، با آدم‌های اطرافش هم ارتباط برقرار کند.

از جمله بخش‌های کتاب که می‌تواند برای نوجوان جذاب باشد فعالیت‌های خارج از برنامه‌ای است که مینا هنگام نوشتن خاطراتش پیشنهاد می‌دهد. برای مثال می‌گوید یک صفحه از کلمات خوشحال‌کننده بنویس! خواننده می‌تواند با اجرای این فعالیت‌ها، علاوه بر درک بیشتر جهان مینا، بیشتر به خودش فکر کند. این کتاب با قلم و صفحه‌بندی متفاوتی منتشر شده است که با شخصیت مینا هماهنگی دارد. اما انتخاب این قلم گاهی خواندن کلمات را برای خواننده‌ی کتاب سخت می‌کند.

◀ ایوان منحصر به فرد

نویسنده: کاترین اپلگیت / مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی / ناشر: افق / ۲۴۸ صفحه / ۱۰۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

چه چیزی ایوان را منحصر به فرد می‌کند؟ توانایی او در نقاشی کشیدن، ایوان گوریلی آرام است که در یک مرکز تفریحی بازی‌های ویدئویی، جایی شبیه سیرک، همراه با موجودات دیگر زندگی می‌کند. در مرکز، دوستانی به نام استلا و باب دارد. استلا فیلی ماده است و باب یک سگ. کتاب را ایوان روایت می‌کند، او از زندگی‌اش راضی است، زندگی‌ای که آدم‌ها برایش ساخته‌اند. سال‌هاست قلمروش یک قفس است، خواهر دوقلویش را در نقل و انتقال از آفریقا از دست داده. اما باز مشکلی با موقعیتش ندارد، با اینکه دستاویزی به‌جز هنر ندارد و از خاطرات گذشته‌اش چیز زیادی به‌یاد نمی‌آورد. چیزی که زندگی ایوان را عوض می‌کند و به او تلنگر می‌زند حضور بچه‌فیلی است که مادرش را از دست داده.

مادر روبی از ایوان خواسته از او محافظت کند و زندگی بهتری برایش بسازد. اینجاست که ایوان باید تلاش کند روبی حیوان سیرک نشود و زندگی‌اش را برای آدم‌ها قربانی نکند. در این مسیر، بقیه‌ی حیوانات مرکز و جولیا همراه او هستند، جولیا دختری ده‌ساله که پدرش در مرکز کار می‌کند، او استعداد نقاشی ایوان را کشف کرده است و از رنج‌بردن حیوانات، رنج می‌کشد.

در این داستان، اهمیت محیط زیست و موجودات آن یادآوری می‌شود، ایوان منحصر به فرد سعی می‌کند در قالب ادبیات خلاق به ما یادآوری کند زمین فقط برای انسان نیست. موجودات دیگری هستند که در این سیاره حق زندگی دارند. یکی از دلایل تأثیرگذاری این کتاب این است که داستان را یک حیوان تعریف می‌کند و خواننده دردها و رنج‌های او را به‌خوبی حس می‌کند. فصل‌های این رمان، کوتاه هستند و سرشار از حس‌های عمیقی که مخاطب را درگیر می‌کند.

◀ بابا بزرگ سبز من

نویسنده و تصویرگر: لین اسمیت / مترجم: مینا پورشعبانی / ناشر: مبتکران / ۳۶ صفحه / ۸۵۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های اول دبستان

پسر کوچولو خاطرات زندگی پدر بزرگ را مرور می‌کند. خاطراتی که با درخت آرایبی پدر بزرگ توی باغش همراه است. پدر بزرگ حالا خاطراتش را از دست داده است، اما پسرک همراه خاطرات پدر بزرگ می‌شود

و لحظه‌های ناب خاطراتش را مرور می‌کند. نویسنده با استفاده از هنر و با هوشیاری خاص، با بهره‌گیری از تصاویری که لذت مطالعه‌ی بصری را چند برابر می‌کند به خوبی توانسته احترام و عشق پسرک را به پدر بزرگ به تصویر بکشد. داستانی لطیف که با روایت کودک از کودکی پدر بزرگ شروع می‌شود و ما همراه او در باغ با پدر بزرگ و آرزوهایش، مهم‌ترین اتفاقات زندگی و خاطراتش همراه می‌شویم. پدر بزرگ عاشق باغش است و همیشه مشغول درخت آرایی است. بابا بزرگ سبز که قبل از تلوزیون و کامپیوتر و تلفن همراه به دنیا آمده است و توی مزرعه بزرگ شده است حالا دیگر خیلی پیر شده است و گاهی بعضی چیزها را فراموش می‌کند. مثل کلاه حصیری مورد علاقه‌اش که مهم‌ترین چیز برای بابا بزرگ سبز است. اشاره‌ی پنهان نویسنده به فراموشی در دوران پیری که می‌تواند خواننده را یاد بیماری آلزایمر بیندازد می‌تواند خواندن این کتاب را برای کودکانی که پدر بزرگ یا مادر بزرگ‌شان با این بیماری دست به گریبان هستند، تبدیل به تجربه‌ای فراموش نشدنی کند. ارتباط لطیف پدر بزرگ و پسر بچه اثر عمیقی بر مخاطب می‌گذارد. پسر کوچولو همیشه حواسش به بابا بزرگ هست، تنه‌ایش نمی‌گذارد و در آخر کتاب ما را به تماشای خاطرات باغبانی پدر بزرگ می‌برد.

◀ پدر بزرگ من

نویسنده و تصویرگر: مارتا آلتس / مترجم: هدا کلاهدوز / ناشر: پیک ادبیات / ۲۴ صفحه / ۹۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

ارتباط عاطفی پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها و به‌طور کلی افراد مسن خانواده با بچه‌ها همیشه دست‌مایه‌ی خوبی برای نویسندگان بوده است؛ تفاوت‌های دو نسل و از همین رو جذابیت‌های شخصیتی هر دو طرف گاه آن‌ها را به هم نزدیک می‌کند و گاه گفت‌وگوهایی جالب میان‌شان برقرار می‌سازد. از طرف دیگر، ویژگی‌ها و نیازهای گاه مشترک (از جمله تنهایی و نیاز به همدم) و گاه به کلی منحصر به فرد آن‌ها (مثل بیماری‌های خاص افراد مسن) باعث می‌شود هر کدام از دو طرف این رابطه واکنشی جالب به دیگری نشان دهد.

کتاب پدر بزرگ من به رابطه‌ی یک بچه خرس با پدر بزرگش می‌پردازد. بچه خرس در هر تصویر از دریچه‌ی چشم خودش از پدر بزرگ و خصوصیات او می‌گوید و احساسات خود را به رفتار و گفتار او نشان می‌دهد. بچه خرس ابتدا از رابطه‌ی دوستانه‌ی خودش و پدر بزرگ می‌گوید سپس، با اشاره به پیری پدر بزرگ و مشکلات جسمی و ذهنی او، با این جمله داستان زیبا را به پایان می‌رساند: «پدر بزرگ من پیر شده

است، ولی همین‌طور که هست دوستش دارم.» این کتاب به کودکان کمک می‌کند با مفهوم تنهایی افراد سال‌خورده آشنا شوند و بیماری‌ها یا مشکلات ذهنی و جسمی آن‌ها را به بهترین شکل ببینند و سعی کنند در تعاملی سازنده با پدربزرگ یا مادربزرگ خود، هم از ایشان بیاموزند و هم به آن‌ها کمک کنند کارهای روزمره‌شان را بهتر انجام دهند.

◀ پسر خاله وودرو

نویسنده: روت وایت / مترجم: محبوبه نجف‌خانی / ویراستار: ناکتارودگری / ناشر: افق / ۲۴۸ صفحه
/ ۱۸۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

داستان جیپسی و پسر خاله‌اش، وودرو، از معمایی شروع می‌شود که مربوط به مادر وودرو است؛ بل. روزی از روزها، بل ناپدید می‌شود، بی‌نشان و نامه. بعد از این ماجرا، وودرو پیش پدربزرگ و مادربزرگش می‌رود تا با آن‌ها زندگی کند. جایی که محل زندگی جیپسی و مادرش هم هست. این، ابتدای دوستی دختر خاله و پسر خاله است. خواننده کم‌کم می‌فهمد جدا از رازهای وودرو درباره‌ی مادرش جیپسی هم رازهایی درباره‌ی پدرش دارد. پدر او در یک حادثه‌ی آتش‌سوزی دچار سوختگی شده و به خاطر زشت شدن چهره‌اش پس از این ماجرا خودکشی کرده است. علاوه‌براین، حقیقت‌های دیگری هم درباره‌ی مادرهای جیپسی و وودرو وجود دارد که وقتی بیان می‌شود می‌فهمیم چرا آن‌ها سال‌ها از هم دور و با هم قهر بوده‌اند.

در واقع، روت وایت در این رمان درباره‌ی زندگی ساده و معمولی مردم شهری کوچک می‌نویسد و از وقایع روزمره داستانی پرکشش می‌آفریند. موفق می‌شود خواننده را با قهرمان کتابش همراه کند؛ قهرمانی که جادو ندارد، به جهان دیگری نمی‌رود و عادی است، خیلی عادی و البته دوست‌داشتنی و به‌یادماندنی. وودرو دوست‌داشتنی و به‌یادماندنی است. برای اینکه نویسنده‌ی کتاب او را قوی و سخت خلق کرده؛ با خوی آرام، اخلاق دل‌نشین و قصه‌های زیادی که بلد است. همراهی وودرو با جیپسی باعث تغییر و تحوّل در دختر خاله می‌شود و او را به شناخت دوباره‌ای از خود و گذشته‌اش می‌رساند. امکانی که به جیپسی مجال می‌دهد از رنج‌ها و غم‌هایش رها شود و توانایی‌های شخصی‌اش را بهتر بشناسد. خانم وایت به مفهوم زیبایی و زشتی نیز در این رمان می‌پردازد؛ به‌خصوص زیبایی ظاهری که در دوره‌ی نوجوانی دغدغه‌ی بسیاری از افراد است. رمان پسر خاله وودرو به خاطر تأکید بر روابط و نقش‌های

اجتماعی افراد و تأثیر آن بر زندگی فردی و خانوادگی به رشد شناختی مخاطب کمک می‌کند و به او می‌آموزد که هر انسانی می‌تواند صفت‌های خوب یا بدی داشته باشد و هیچ کس مصون از اشتباه و خطا نیست.

◀ جادوی میخک

نویسنده: آن فاین / مترجم: هدی لزگی / ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه) / ۱۶۸ صفحه / ۹۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

داستان از آنجایی آغاز می‌شود که ماجرا به پایان رسیده یا فکر می‌کنند به پایان رسیده است. دختری نوجوان به چند روز گذشته و تغییری که در زندگی‌اش رخ داده می‌نگرد. او بحران داشته یا دارد یا خواهد داشت؟ این لحظه می‌تواند فقط یک رویارویی صادقانه با خود باشد. جادوی میخک داستان دوستی است. این اتفاقی مرسوم است که در دوستی گاهی دست پایین را می‌گیرید یا ناگزیر می‌شوید تمام صحبت‌های طرف مقابل را گوش دهید. خانواده هم تلاش‌هاشان برای از بین رفتن این دوستی از دست می‌رود و ناگزیر جز مشاهده از آنان کاری بر نمی‌آید. ماجرای ناتالی و میخک هم همین است. ناتالی که به واسطه شغل پدر در هتل‌های کوچک و بزرگ زندگی می‌کند، در مدت حضورش در یک هتل با دختری به نام میخک در همسایگی آنجا آشنا می‌شود. از همان ابتدا مفتون دختر و زیبایی و حشیاانه و تخیل آزادش می‌شود. دختر با وجود لباس‌های پاره و کهنه اما شجاع به نظر می‌رسد، می‌تواند حرف معلم‌ها را گوش نکند، می‌تواند عاصی باشد و سرکش. اما ناتالی که در آن «قصر» تنها است، جادوشده، «جادوی میخک». مادر سرگرم برادر است و پدر درگیر کارهای هتل که «قصر» نامیده می‌شود.

بازی‌هایی که میخک خلق می‌کند، تصویری از واقعیت دارد اما ناتالی زیاد از دنیای متفاوت، پدر معتاد و مادر توسری خورش چیز می‌داند. پدر و مادر ناتالی هم به همین کیفیت می‌کنند که او هرگز به خانه میخک نرود. هر چند گاهی در مانده آرزو می‌کند پدر و مادرش راهی برای فرار او از این جادو برگزینند. اما انگار نمی‌شود. مستاصل است، گاهی دلش می‌سوزد و گاهی ناتوان است. تا این که بازی‌های میخک خطرناک‌تر می‌شود و وقتی نوبت بازی ماهی بوگندو با آتش زدن می‌رسد و در شبی ترسناک، ناتالی این جادو را پس می‌زند. میخک جا می‌خورد، تمام عصیان‌ها، تهدیدها و حتی دل‌سوزاندن‌ها را انجام می‌دهد اما ناتالی انگار قوی شده است؛ راه جدید و موفقیت‌هایش برای او جالب‌تر است و ارضا کننده. اما از کارهای میخک ترسی دارد و منتظر است تا میخک کاری وحشتناک انجام دهد. از نظر او

بزرگ‌ترها کاری برای میخک انجام نمی‌دهند. میخکی که اگر پدرش کوچکترین بهانه‌ای داشته باشد پوستش را مثل موز می‌کند یا موهایش را با ماشین چمن زنی کوتاه می‌کند. هر چند بازی نهایی یا انتقام در راه است.

◀ چشم‌انداز شبیه‌ها

نویسنده: ای.ال. کونینزبرگ / مترجم: شهلا انتظاریان / ویراستار: مژگان کلهر / ناشر: پیدایش / ۲۷۶ صفحه / ۲۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

خانم اوا ماری اولینسکی باید به بقیه جواب بدهد. باید به بقیه بگوید چرا این چهار نفر یعنی نوآ، نادیا، ایتان و جولی‌ین را برای مسابقه‌ی علمی انتخاب کرده است، چهار نفر کلاس ششمی که اسم خود را گروه «یاران» گذاشته اند و در رقابتی سخت با مدارس دیگر از مسابقه‌های مدارس راهنمایی ایالت هم بالاتر می‌روند و قهرمان می‌شوند.

شاید از اول برای خود خانم معلم هم روشن نباشد که چرا این چهار نفر را انتخاب کرده است؟ او شاگردان درس خوان‌تر دیگری هم داشته. اما هر چه داستان پیش می‌رود هم برای او و هم برای خوانندگان روشن می‌شود که برای شرکت در مسابقه‌ی علمی فقط هوش کافی نیست. چیزهای مهم‌تری هم هست، مثل درک، تفاهم، دانش اجتماعی، تجربه و ...

در هر بخش از این رمان با یکی از این چهار نفر همراه می‌شویم، وارد زندگی او می‌شویم و در مورد خانواده، دوستی‌ها و روابط چهار نوجوان چیزهایی می‌فهمیم. چیزهایی مثل اینکه نوآ در تعطیلات تابستانی به سالمندان کمک می‌کند تا یک عروسی حسابی برپا کنند، این که نادیا چه‌طور با جدایی پدر و مادرش کنار می‌آید، ایتان چه‌طور به یک شاگرد جدید متفاوت کمک می‌کند تا در مدرسه با مشکلاتش کنار بیاید و این که این شاگرد جدید یعنی جولی‌ین با چه مهارتی یک گروه دوستی تشکیل می‌دهد. در آخر می‌بینیم که چه‌طور این چهار نفر در کنار هم به معلم‌شان که بعد از یک سانحه‌ی تصادف فلج شده اعتماد به نفس می‌بخشند.

چشم‌انداز شبیه‌ها داستانی است در مورد دوستی و روابط انسانی که توسط راوی‌های مختلف روایت می‌شود. تنوع شخصیت‌ها و راوی‌ها از نقاط قوت آن است که به خواننده اجازه می‌دهد اتفاقات مختلف را از زاویه‌های متفاوت نگاه کند. تنوع در شخصیت‌پردازی باعث می‌شود که مخاطب نوجوان با کتاب همراه شود و شاید دنیای اطرافش را از نو کشف کند.

◀ خیال‌باف

نویسنده: پم مونوز رایان / مترجم: ریحانه عبدی / ویراستار: آتوسا صالحی / ناشر: ماهک (منظومه‌ی خرد) / ۲۴۰ / صفحه ۱۶۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

شاید اگر توضیح پشت جلد کتاب را نخوانید، هرگز ندانید این کتاب داستان زندگی کودکی است که یکی از بهترین شاعرهای این سال‌ها بوده است. کودکی که برای یادگیری علم و ریاضی تمرکز ندارد، اما برای قصه‌گفتن توانایی بسیاری دارد. اوست و پدری که با کار و تلاش مسائل را فقط به صورت دستوری می‌خواهد حل کند. پسری که با بدن نحیف سعی می‌کند از پس معجزه‌ی اعداد بر بیاید و در این میان، کلماتی که او هرکدام را در مشتش قایم میکند نجاتش می‌دهند. او مادر بزرگ و برادری مهربان دارد. در کودکی از سرما استخوان‌درد می‌گیرد و همین داستان‌ها او را نجات می‌دهند. این کتاب با نثری لطیف می‌تواند فضایی شاعرانه و البته ناشناخته را برای مخاطب روایت کند. کودک قهرمان داستان خیلی سریع موفق نمی‌شود از حصارهایی که در اطرافش قرار دارد پرواز کند و اوج بگیرد. او لحظه‌های سختی همچون تحقیرشدن در میان جمع را بارها و بارها تجربه می‌کند. یکی دیگر از ویژگی‌های این کتاب تصویرگری همراه با جمله‌های کوتاهی از شعرهای پابلو نرودای بزرگ است. شعرهایی که بسته به حال‌وهوای داستان انتخاب شده و به‌نوعی می‌توان گفت این داستان زندگی براساس همان شعر شکل گرفته و تنظیم شده است. تصویرهایی هم برای آن طراحی شده است. اما اینکه در یک سلیقه، براساس علاقه‌ی نرودا به استفاده از رنگ سبز، کل متن کتاب با همین رنگ چاپ شده است از نکات برتر در کتاب‌سازی این اثر حساب می‌شود.

◀ رودخانه‌ی واژگون (۲ جلد: هانا و تومک)

نویسنده: ژان کلود مورلوا / مترجمان: نوید اعطار شرقی، زهره ناطقی / ویراستار: پژمان واسعی / ناشر: محراب قلم
گروه سنی: نوجوان

تومک پسری نوجوان است که در دهکده‌ای مغازه‌دار است. او از زندگی روزمره خسته شده و دوست دارد سفر را تجربه کند و دنیا را ببیند. انگیزه‌ی او برای رفتن به سراغ این آرزو، ملاقات با هانا است. دختری

نوجوان که یک روز به مغازه اش می آید و از او در مورد آب حیات بخش رودخانه‌ی واژگون سوال می کند. و همین سوال است که باعث آغاز سفر شگفت انگیز تومک می شود. او از سرزمین های مختلفی می گذرد، از جنگل فراموشی، از دهکده‌ی عطر فروشان، از مرغزار، کوه، دریا ... و با شخصیت ها و اتفاق هایی متفاوت روبه رو می شود. هانا هم در کتاب دوم این سفر را از نگاه خودش روایت می کند. او هم در مسیر رودخانه‌ی کجار با آدم هایی متفاوت همراه می شود تا بتواند با آب زندگی بخش پرنده اش را از مرگ نجات دهد.

از ویژگی های این دو کتاب شخصیت پردازی بی نظیر نویسنده است، نه فقط شخصیت های اصلی یعنی هانا و تومک، که تمام افرادی که در پیش برد داستان نقش دارند در یاد مخاطب می مانند، شخصیت هایی که هر کدام ویژگی منحصر به فردی دارند و هیچ یک شبیه دیگری نیستند. هانا و تومک برای رسیدن به آنچه برایشان مهم است تلاش می کنند، کنش گری نوجوانان در این کتاب به چشم می خورد، نوجوانانی که عشق را تجربه می کنند، به دنبال صلح و زیبایی هستند و جهان را از دریچه‌ی چشم خود نگاه می کنند.

این دو کتاب با ساختن جهانی فانتزی و انسانی با دعوت به آرامش، صلح و گفت گو در دنیای پر خشونت امروز، پیشنهادی است برای نوجوانانی که دوست دارند اثرگذار باشند و سفری متفاوت را با دنیای ادبیات تجربه کنند.

◀ زیر نور ماه شیشه ای

نویسنده: ژاکلین وودسون / مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی / ویراستار: اتوسا صالحی / ناشر: افق /

۱۲۸ صفحه / ۱۰۰۰۰ تومان

گروه سنی: نوجوان

بعضی روانشناس ها اعتقاد دارند که نوجوانان درباره خودشان باور افسانه ای دارند. آنها فکر می کنند که بسیار قوی هستند و برای آنها مشکلی پیش نمی آید. هرگز با چند بار مصرف مواد مخدر به آن اعتیاد پیدا نمی کنند. اعتیاد برای جامعه و خانواده معتاد خطرات خاص خودش را به دنبال دارد. اما برای معتاد مواجهه با مرگ است. فرد معتاد در معرض گرسنگی، بی پولی، کمبود مواد، بیماری و مرگ است. بزنگاه این رمان هم مواجهه شدن با مرگ است. اگر فرد معتاد نوجوان باشد ممکن است که متوجه این مواجهه با نابودی نشود. موسی پسر جوانی است که روزی با لورل مواجه می شود. لورل دختر نوجوانی است که روزی یکی از بهترین ورزشکارهای مدرسه بوده است. اما اکنون از خانه فرار کرده و در شهری

دیگر گدایی می‌کند. موسی به لورل کمی پول می‌دهد و بعد می‌گوید که نقاش است و روی یک دیوار یادبود نقاشی می‌کشد. اما سفارش‌دهندگان چه کسانی هستند؟ والدینی که نوجوان هایشان را به خاطر اعتیاد از دست داده‌اند به موسی سفارش نقاشی چهره از دست‌رفته را می‌دهند. موسی به لورل می‌گوید که حاضر است نقاشی چهره‌اش را بکشد.

لورل می‌گوید اما من هنوز زنده‌ام. اما موسی می‌گوید گمان نمی‌کنم تا سال دیگر زنده باشی. تاثیر این گفتگو بر زندگی لورل چیست؟

آیا مهم است بعد از مرگ تصویرمان در کجای جهان باشد. بیایید رمان خوب زیر نور ماه شیشه‌ای را بخوانیم و به نوجوان‌ها توصیه کنیم شاید آنها هم از خودشان سوال نجات بخشی بپرسند: قرار است چه اتفاقی برای من بیفتد؟

◀ شانس ضرب در هفت

نویسنده: هلی گلدبرگ اسلن / مترجم: پرناز نبیری / ناشر: افق / ۴۱۶ صفحه / ۲۱۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

بیدی دختر دوازده ساله‌ای است بسیار باهوش و متفاوت. دختری کنجکاو، عاشق عدد هفت و گیاهان که یک زوج سرپرستی او را از دوران کودکی بر عهده گرفته‌اند. اما یک روز فاجعه‌ای برایش اتفاق می‌افتد. پدر و مادرش هم‌زمان در حادثه‌ی رانندگی کشته می‌شوند. او ناگهان خود را در دنیا تنهای تنها می‌بیند و مجبور است با شرایط جدید کنار بیاید و با زندگی واقعی روبه‌رو شود. در این راه او را روانشناسی متفاوت به نام آقای دل و یک خانواده‌ی مهاجر که متشکل از یک مادر آرایشگر و دختر و پسر نوجوانش است همراهی می‌کنند. اما فقط آنها نیستند که به بیدی کمک می‌کنند، روحیات بیدی در زندگی آنها هم تاثیر می‌گذارد و باعث می‌شود خیلی چیزها تغییر کنند. این رمان علاوه بر افزایش همدلی مخاطب نسبت به اطرافیان، می‌تواند به نوجوانان کمک کنند تا با اتفاقات ناخوشایند کنار بیایند، توانایی‌هایشان را کشف کنند و برای انطباق خود با محیط جدید تلاش کنند.

◀ عروس دریایی

نویسنده: الن بنجامین / مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی / ناشر: افق / ۲۶۴ صفحه / ۱۹۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

پدر و مادر سوزی از هم جدا شده‌اند. او با مادر و برادرش زندگی می‌کند و هفته‌ای یک‌بار پدرش را می‌بیند. اما چیزی که روند زندگی او را مختل می‌کند از دست دادن بهترین دوستش فرنی که در دریا غرق شده است، در حالی که همه می‌دانند بهترین شناگر مدرسه بوده است. سوزی نمی‌تواند این حادثه را بپذیرد و پذیرش جریان زمانی برایش مشکل‌تر می‌شود که به آخرین روزهای دوستی‌شان و دلخوری فرنی فکر می‌کند. او اعتقاد دارد مرگ دوستش حادثه‌ای عادی نیست و عروس‌های دریایی در این اتفاق نقش دارند. پس تحقیق بر روی این موجودات را آغاز می‌کند و در طول این تحقیق خاطرات دوستی‌اش با فرنی را مرور می‌کند.

این کتاب دختر نوجوانی را به تصویر می‌کشد که برای پذیرش مرگ دوستش راهی متفاوت را انتخاب می‌کند، روزهی سکوت و حرف نزدن با اطرافیان، مرور خاطرات و پیدا کردن دلیلی برای این فقدان. این رمان عاطفی روند به آرامش رسیدن سوزی را به خوبی تصویر می‌کند.

◀ گرگ‌های توی دیوار

نویسنده: نیل گیمن / تصویرگر: دیوید مک‌کین / مترجم: فرزاد فرید / ناشر: پریان / ۵۶ صفحه / ۲۵۰۰۰ تومان
گروه سنی: کودک

این کتاب، ماجرای دختر بچه‌ای به نام لوسی است که ادعا می‌کند در دیوارهای خانه‌شان گرگ زندگی می‌کنند اما خانواده‌اش حرف او را باور نمی‌کنند. تا اینکه بالاخره گرگ‌ها از دیوارها بیرون می‌آیند و خانواده او را از خانه بیرون می‌کنند و لوسی به دنبال راهی است تا این مشکل را حل کند. این کتاب داستانی ساده و در عین حال پیچیده دارد و مفاهیم اخلاقی را به مخاطبان منتقل می‌کند. این کتاب علاوه بر کودکان برای بزرگسالان نیز جذاب است. از سویی دیگر تصویرسازی‌های بسیار خوبی هم دارد که داستان کتاب را برای مخاطبان خواندنی‌تر می‌کند.

◀ گل

نویسنده: دیوید آلموند / مترجم: شهلا انتظاریان / ناشر: آفرینگان / ۳۱۱ صفحه / ۱۲۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

نوجوانی سن خاصی است. علاقه به امور شگفت مثل جادو، میل به داشتن قدرت و سن آزمون و خطا تا رسیدن به هویتی دلخواه. دیوید آلموند با این جهان نوجوانانه آشناست. رمان گل او برآمده از زمان است و در عین حال رمانی جاودان که ادبیت متن و روایت آن پس از گذشت سال ها هم به حیات خود ادامه خواهد داد. رمان را دیوی روایت می کند. دیوی و گیوردی دو نوجوان هستند که به کشیش در انجام وظایفی کمک می کنند و گاهی پولی هم به عنوان حق الزحمه می گیرند. پسری شانزده ساله به نام مولدی مدام با آنها درگیر می شود. استفان هم رز نوجوانی است که چند سال از آنها بزرگتر است. اهل ویتلی بای بوده و در ۱۱ سالگی به کالج بنت رفته است تا کشیش شود. او عاشق زمانی است که هنوز مسیحیت دین رسمی نشده و کشیشان درهاله ای از راز و ابهام زندگی می کردند. در زمان روایت رمان او به شهر دیگری آمده است و با عمه‌ی دیوانه‌اش زندگی می کند. استفان مجسمه‌های گلی می سازد. مجسمه‌های او قدرت جادویی دارند و جان می گیرند. دیوی گل بسیار خوبی برای او فراهم می کند. استفان رز و دیوی در نیمه شبی در یک غار مجسمه‌ای درست می کنند و اسم آن را گل می گذارند. گل جان می گیرد و در همان شب موجب ...

بعضی از نویسندگان با هوشمندی خاصی هستی را می کاوند. دیوید آلموند رمانش را با زمانه پیوند داده است. با زمانه‌ای که میل به خشونت با توسل نگرش های دینی و ... دیده می شود. اگر چه او قبل از ظهور گروه‌های خشونت‌طلبی مثل داعش و ... رمانش را نوشته است. دیوید آلموند همیشه خواننده‌اش را شگفت زده می کند.

◀ مجموعه‌ی پتش خوارگر (حماسه؛ سرآغاز/مردی از تبار اژدها/ بر بنیادهای هستی)

نویسنده: آرمان آرین / ناشر: افق /

گروه سنی: نوجوان

اگر به دنبال رمانی ایرانی با بن‌مایه‌های اسطوره‌ای و فضای فانتزی هستید، می‌توانید خواندن مجموعه‌ی پتش خوارگر را تجربه کنید. پتش خوارگر مجموعه‌ی دیگری از آرمان آرین است که بر مبنای اسطوره‌های ایرانی نوشته شده است. او در این کتاب اسطوره‌های اوستا و بندهشن را بازآفرینی کرده است. ماجرا از آن جا آغاز می‌شود که آراستی نوجوانی که با مادر و خانواده‌ی دایی‌اش در روستای چیچست زندگی می‌کند؛ یکباره تمام آرامش زندگی را از دست می‌دهد. دیوهایی که از زیرزمین توسط نیروهای اهریمنی به روی زمین آمده‌اند، قصد و فرصت انتقام دارند و زمین و انسان‌ها در خطر نابودی قرار

دارند. آراستی به یک‌باره و در یک شب تمام خانواده‌اش را از دست می‌دهد و تنها و بی‌پناه می‌شود. او که پیش‌تر با مردی آشنا شده بود که می‌خواست فره‌ی ایزدی را به دست آورد، اکنون به دام مرد افتاده است. آراستی خوابی هشداردهنده می‌بیند که او را از آینده با خبر می‌کند و راه را نشان می‌دهد. او در طول جستجو می‌تواند افرادی مطمئن پیدا کند تا در نهایت به پتش خوارگر برسد. پتش خوارگر موجودی نیمه بشری و نیمه اهریمنی که آخرین امید هفت کشور برای نجات فره‌ی ایزدی است. پتش خوارگر رازهایی مهم دارد، اما بسیار مرموز است. به راستی او کیست؟ رمان در کنار گشودن این رازها مخاطبان در ماجرای پرکشش همراه می‌کند و در هر فصل سرگذشت شخصیت‌های مختلفی را روایت می‌کند که هرکدام در سوبه‌ای از ماجرا ایستاده‌اند، ماجرای نبرد میان خیر و شر مرسوم که این‌بار در روایتی کاملاً ایرانی دنبال می‌شود. کتاب با روایتی جذاب فضاهای وهم‌آلود و گاه دلهره‌آور را خلق می‌کند که نشان‌دهنده‌ی قدرت داستان‌سرایی، تعلیق و تصویرسازی قوی است.

نویسنده با آن‌که از نام‌های خاص و گاه سخت باستانی استفاده کرده است، در انتهای کتاب درباره‌ی هر یک از مفاهیم، واژه‌ها و نام‌ها توضیح داده تا خواننده دچار سردرگمی نشود. مثلاً شاید جالب باشد بدانید واژه‌ی پتش خوارگر در گذر زمان تغییر کرده و در حقیقت نام سواد کوه امروزی (در جنوب مازندران) است. در این کتاب نام یک ابر مرد است، نامی که در کتیبه بیستون هم آمده است. این رمان که سه جلد از آن منتشر شده است، هنوز به پایان نرسیده است و چنان‌که نویسنده گفته است، دو جلد دیگر تا پایان دارد.

◀ مجموعه ماجراهای کامو، نابغه‌ی قهرمان (۴ جلدی)

نویسنده: دانیل پناک / تصویرگر: ژان فیلیپ شابو / مترجم: نیلوفر اکبری / ناشر: شهر قلم / مجموعه چهار جلدی: ۲۰۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

ماجراهای کامو داستان ماجراهای متعددی است که در یکی از شهرهای فرانسه، برای پسریچه‌ای به نام کامو اتفاق می‌افتد. این ماجراها را کامو تعریف نمی‌کند. ما آن‌ها را از زبان نزدیک‌ترین دوست او می‌شنویم؛ دوستی که اسمی ندارد و با پدر و مادرش زندگی می‌کند. این دوست چیز زیادی از خودش نمی‌گوید، با این حال، وقت خواندن کتاب، تصویر کاملی از او و پدر و مادرش و همچنین از کامو و مادرش در ذهن ساخته می‌شود. در همه‌ی داستان‌ها، شخصیت اصلی کامو است. این دو پسریچه‌ی یازده‌ساله،

که از کودکی با هم بزرگ شده‌اند، در یک مدرسه درس می‌خوانند. کامو پرانرژی، باهوش، حاضر جواب و خلاق است که آرزوهای بزرگی در سر دارد. جذابیت شخصیت او به قصه‌ها گیرایی و کشش می‌دهد. در این کتاب‌ها، قصه‌هایی از زندگی این دو نفر با زبانی طنزآمیز بازگو شده است؛ ماجراهایی که مدرسه، خانه و جمع دوستان آن‌ها را به هم می‌پیوندند.

این داستان‌ها واقعی نیستند. فضای آن‌ها چیزی است میان واقعیت و تخیل که به شیوه‌ی خلاقانه‌ای به هم بافته شده‌اند. در این جهان، کامو به گذشته سفر می‌کند، به مؤسسه‌ی مرموز بابل نامه می‌نویسد، با معلم‌های آینده‌اش مواجه و با بیماری کشنده‌ای آشنا می‌شود که عامل آن معلم انشا است. کامو پسر بچه‌ای دورگه است که از مادری چندرگه به دنیا آمده. زندگی او و مادرش با زندگی خانواده‌ی دوستش گره خورده. علاوه بر این، زندگی او به خاطر سابقه‌ی خانوادگی‌اش با تاریخ سرزمین‌های مختلفی پیوند دارد که همگی در فضای خیالی این داستان حضور دارند. کامو در شهری در فرانسه زندگی می‌کند که نامی از آن در کتاب نیامده. خیابان‌ها، مدرسه و شخصیت‌های اصلی هم اسم ندارند. تنها کامو اسم دارد. اما آن هم، اسم پدر بزرگ گرجستانی‌اش است که به او ارث رسیده است. ماجراهایی که در این فضای نیمه‌خیالی اتفاق می‌افتند ساده و پرکشش‌اند. با این حال، شخصیت‌های مختلف، تاریخ‌های متفاوت، جغرافیاهای گوناگون و داستان‌های معروف نوجوان را با زندگی کامو و دوستش پیوند می‌زند.

◀ ورت؛ دختری که دوست نداشت جادوگر شود

نویسنده: ماری دپلوشن / مترجم: الهه هاشمی / ناشر: آفرینگان / ۱۶۰ صفحه / ۹۵۰۰ تومان

◀ پیم؛ بهترین اتفاق زندگی

نویسنده: ماری دپلوشن / مترجم: الهه هاشمی / ناشر: آفرینگان / ۱۶۰ صفحه / ۷۵۰۰ تومان
گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان

«روی زمین، همه حق دارند بنالند. مردها، زن‌ها، جوان‌ها، پیرها، حتی حیوان‌ها هم می‌نالند. از زیادی عشق، از بی‌عشقی، از خانواده، از تنهایی، از کار، از دل‌تنگی، از گذر زمان، از وضع آب و هوا... و این‌گونه دنیا نق می‌زند.»

این‌ها گفته‌های اورسول، مادر ورت است؛ مادری که جادوگر است، ولی نه کلاه نوک تیز سرش می‌گذارد، نه در قلعه زندگی می‌کند، نه خال گوستی دارد. تنها مشکلش هم این است که دخترش، با

وجود استعداد فراوان، چندان روی خوشی به حرفه‌ی او - جادوگری - نشان نمی‌دهد. ورت؛ دختری که دوست‌نداشت جادوگر شود داستان خانواده‌ای عجیب و غریب است که در آن جادوگری از مادران به دختران به ارث می‌رسد و مردان محرم رمز و رازهای‌شان نیستند؛ هر چند از مردها چهره‌ی بدی هم ارائه نمی‌دهد. ورت دختری است که باید میراث‌دار جادوگری باشد، ولی دوست ندارد. تا دل‌تان بخواهد استعداد دارد، شیرین‌کاری می‌کند، کارهای عجیب و غریب می‌کند، ولی تمام زورش را می‌زند که مثل بچه‌های عادی دیگر باشد و به همین خاطر بهترین دوستش پُم است؛ بهترین اتفاق زندگی‌اش. پم مادری بد اخلاق دارد که با زمین و زمان دعوا دارد، همه را از در خانه می‌راند و اجازه نمی‌دهد پم با کسی ارتباط داشته باشد؛ ولی همین زن نجسب و غرغرو، به لطف جادوی اورسول، مردم‌دوست و مهربان می‌شود؛ آن قدر که خودش هم از رفتار خودش تعجب می‌کند.

در کتاب ورت؛ دختری که دوست‌نداشت جادوگر شود ماجراها را از نگاه اورسول، آناستاُت (مادربزرگ ورت) و سوفی می‌خوانیم تا در کتاب بعدی - پُم؛ بهترین اتفاق زندگی - با دیگر شخصیت‌های داستان آشنا شویم. این دو کتاب ماجراهای این خانواده‌ی عجیب و دوستان و همسایگان‌شان را، به شیوه‌ای جذاب و خواندنی، به تصویر می‌کشند.

◀ یعقوب را دوست داشتیم

نویسنده: کاترین پترسون / مترجم: بیتا ابراهیمی / ناشر: پیدایش / ۲۹۲ صفحه / ۱۹۰۰۰ تومان
گروه سنی: نوجوان

آیا مهم است که در کجا متولد شده‌ایم؟ ممکن است تا قبل از خواندن این رمان جواب بدهید نه، مهم نیست. ما محل تولد خود را انتخاب نمی‌کنیم و ناگزیر در جایی زندگی می‌کنیم. حالا با این ناگزیری چکار می‌کنیم؟ آیا آن را می‌پذیریم و از بودن در آن‌جا خوشحالییم یا ناراضی هستیم؟ برخورد ما با جبرهای زندگی بسیار مهم است.

سارا لویییز راوی یعقوب را دوست‌داشتتم در جزیره‌ی کوچکی به دنیا آمده است. او یک خواهر دوقلو دارد. سارا سالم و قوی و از لحاظ ظاهری معمولی است، اما خواهر دوقلویش بیمار است و نیاز به توجه دارد. تمام امکانات خانواده صرف او می‌شود و همین حسادتی پنهانی را در سارا ایجاد می‌کند. حسادت به خواهر دوقلویی که زیبا و هنرمند است و دوست دارد از جزیره برود و موسیقی را در شهر دنبال کند. ولی سارا لویییز به شکار خرچنگ و ماهی می‌رود تا به اقتصاد خانواده کمک کند، اما با مسائل ذهنی

زیادی روبه‌روست. او دنبال راه‌هایی است که پیرمردی وارد جزیره می‌شود و زندگی‌اش دست‌خوش تغییر می‌شود. حضور پیرمرد نه فقط زندگی او را که رابطه‌ی او را با مادر بزرگ هم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، مادر بزرگی که مدام انجیل می‌خواند و خواسته‌هایش را با ارجاع به انجیل بیان می‌کند. مجموعه حوادث رمان به گونه‌ای پیش می‌رود که انگار همه چیز روبه‌ویرانی است، اما آیا در دل این ویرانی امیدی به بهبود است؟ سارا دنبال راه‌هایی است، او دوست دارد جزیره را ترک کند و به دنبال راهی جدید در زندگی‌اش برود، راهی که خود انتخاب کند و اجباری در آن نباشد، اما آیا می‌تواند؟ جواب ظاهراً بله است، اما انتخاب او شباهت بسیاری با سرگذشت مادرش دارد، سرگذشتی که با پرسش انتقادی سارا روبه‌رو بود. خواننده انگار در این انتخاب پاسخ پرسش‌های پیشینش را می‌بیند و به آرامش می‌رسد.

www.cbc.ir

[@shora66408074](https://twitter.com/shora66408074)

cbciran@gmail.com